

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 5

Plymouth, Pa., d. 30 Sausio (January) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Raszant apie permainymą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinčių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvnikų“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian „NEWSPAPER“
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR.....	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė
Lietuvnikų“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

FOR PRINTING IN ALL MODERN LANGUAGES.

„Vienybė Lietuvnikų“

Išleista kožną Seređą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Vieňa eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį	50c.
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitatp nesielunczia, kaip tik per
MONEY ORDER, na registravotose gromatose
ant ezito antraszo:

J. J. Pauksztys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

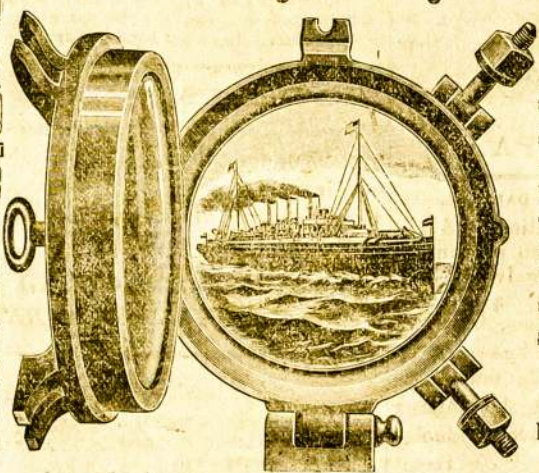
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysezių,
apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas
atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greicziausiu laivu *

Siunczia
pinigus į vi-
sas svieto dalis
greitai ir pigei
Norintis kad jo
pinigai siunc-
ziami į tėvy-
nę neprazūtų ir
kuo greicziau-
siai nueitų te-
gul kreipiasi

Po TOKIU
ADRESU
pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Daugiau kaip
30 metus iszmcgintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,

Uzlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi uzlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kain pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

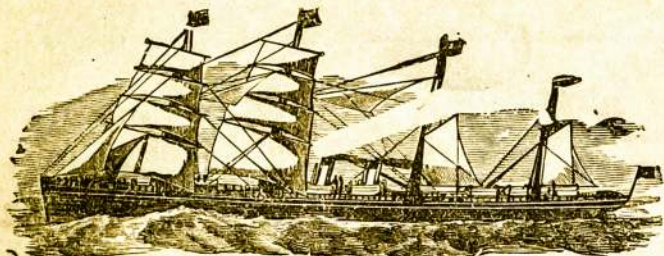
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas	nū 7 iki 9 ryto, nū 12 iki 1 po piet, nū 6 iki 8 vakaro,
atidarytas	

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prisieliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausių prekę. Esu užvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prisieliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuvizskai ir lenkiszskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant m-tų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuvizskas ir Lenkiszskas **Kromas** visokių szviezių tavo rū. Taipogi parduda szifkortes į visas dalis svieto, ant greicziausių ir drucziausių laivų. Izmaino visokius piningus, o ir nusiuozcia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve

IR KARZIAMA

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ UPAJŪGYSTĖS.

- Prezidentas — V. Daukszys
P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.
- Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 48 Gilberton, Pa.
- Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chic go, Ill
- Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

The Fair Store.

Prekės mus krautuve: Mes turime gana daug vokeriojų lampų visai izrodanczių kurias norime izsparduoti ezitą nedėlią už tokias žemas prekes: 25c 3c. ir 40c kožną. Mes teipgi turime da kele liančių fruntrumius, kurios yra likę nuo szveuzių, o kurias turime izsparduoti, kad iratytame ant jų — po 75c ir anksz žiane.

THE FAIR STORE
 Pirmlaus Hersberger's stand 43 E. Maino st.
 Abe J. Stone, savinikas.

ZINGEIDUS SVIETUI DALYKAS.

Tikrai vlenatinė gydykla antužaldinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiiko plaukų slinkimą,

Branch Office: 266 Grand str. Brooklyn, N. Y.
 Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite:
 The J. M. BRUNDZA & CO.
 Box 2341. New York. U. S. A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nuopike daugians mesos krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodel? Mes perkan už pinigus ir pard ocan e už pinigus, už tu diekur nepr. kiz-me N. j raszykit pes mus barg otli. NUMAZINTOS PREKES MUS MESOS KSAUTUVE 6 W. Main st. Plymouth. Pa

Graicziausiai izgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **ERAVOČAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriause **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszių kvarbų nė pruzkų.

Tedėlgi perkantiejie ir parcaite (kocziniškai) visacze teikiate Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVIZSKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Ave. Chicago, Illinois.

PRIMA { nuo 8 iki 10 ryto
 LIGONIUS { nuo 12 iki 1 po piet
 nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pats arba gali paszaukt į savo namus Gydan pasekm ngai ir didziausioje paelapyje uzlaikau užkrezczianczias limpanczias gedingas ir prastoto vyraszkuo ligas. Atszaukiantiems per laiszką su apraszynu savo ligos duodu rodą.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasizi-noti ir szalto aluczio Taurę izszigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

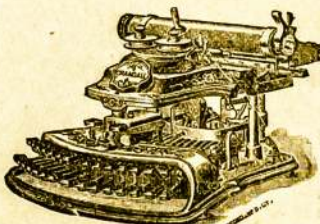
18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo

dėl drukavimo laiszkų, nauje maszinnukė Munson No. 3, įreke \$25,00 Atszaukite ant szio adres:

J. J. Pauksztis
 Bx 1018 Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyeczia Chicagoje ir paduoda žmonėms svarbiauses ir teisingiauses žines izz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujausias politiszkas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpatystėse, apie jų darbus, uždarbius, naujausius izzradimus (izzmislus) ir t. t. Kas „Lietuvą“ skaito dasizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apszivies ir izzmoks žmoniszškai pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200, ant pusės metų \$1,00. Pinigai tur but užmokėti izz virszaus.

Užsiraszdamy ir pinigus siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski

924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

WM. N. REINOLDS, Jr., ADVOKATAS.

42 Welles Building,
 Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
 Skolina piningus.

CASH for acceptable Ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

PERŽVALGA.

— Japonija priėmė ir įvedė į savo rasztus lotyniskas raides, nusilenkdama tuomi prieš visuotinos kultūros progresą ir reikalavimą. O Rusijos valdžia spiria mus pamesti jau prigimusį prie mūsų kalbos lotyniską alfabetą, o įsprausti savo antiracijonaliziską kirilicą.

— „Mylėtojų Tėvynės Draugystė“ turi visų-skaitlingiausią, susidedančią iš 73 sąnarių, kuopą mieste Waterbury, Conn. — Shenandoah'rių įsirasziųjų tik 14... Dar kartą — virszum Waterbury's!

— „Varpo“ redakcija Tilžeje išleis sziuos metuos, greta „Ukininko“, dar vieną mėnesinį laikrasztį — „Naujienos“, kuriame tilps nekaltos įtalpos raszta, t. y. toki, už kuriuos valdžia negalės Rusijoje bausti. Redakcija žada spaudinti „Naujienose“ akyvus rasztus apie „mūsų prabaszczius“, apie „mūsų mergeles“ (?), visokias žinias ir tt. „Ukininko“ didumas sumažės. Tuos tris laikraszczius, ar visus drauge, ar po vieną, galima parsikviesti nuo J. Szerno, 929 33rd. str., Chicago, Ill.

— Prusų lietuvoje iszeina dabar szitie lietuviszki laikraszcziiai, spaudinami lietuviszka — lotyniskomis raidėmis: 1) „Varpas“ (XIII metai), 2) „Ukininkas“ (XII m.), 3) „Tėvynės Sargas“ (VI m.), 4) „Žinyczia“ (II m.), ir 5) „Naujienos“ (žadėtos ant szių metų). Isz laikraszczių, spaudinamų gotiskomis raidėmis, pažymėsime sziuos: 1) „Saulėteka“ (II m.) ir 2) „Naujoji Lietuviszka Ceitunga“ (XI m.); kitai ne verti nė paminėjimo.

— „Tėvynės“ korespondencija isz Brockton'o, N. 3, baigiasi szitais žodžiais: „dabartinis mūsų klebonas patinka abelnai visiems; net pagal jo davimą, visi eina bažnycion dykai, mutinių deszimtukų nėra; su reikalais nuėję, žmo-

nės atlieka pilnam sutikime“. Bravo! Miela paminėti, kad tuo klebonu yra kun. K. Matulaitis neseniai atvykęs isz tėvynės.

— „Tėvynė“ gėrisi gražiu „New York Journal'o“ pamokinimu: kokis turi buti laikraszcziio darbininkas? Privedus tą pamokinimą, „T.“ sako: „szitos rodos tiktų ir dėl daugelio korespondentų mūsų laikraszczių“. Mums rodosi, kad suprasti jas pirm visoko pridera mūsų redaktoriams.

— Reikalai susivaziavimo Pittsburg'e, Pa., ant 5 Vasario, delegatų nuo yvairių tautų žengia pirmyn. Mums suteikia kitų akyse garbę, jog isz tarpo visų organizacijų pirmuciausiai atsiliepė „Susivienijimas Lietuvių Amerikoje“, paskyręs savo perstatytiniu kun. J. Czepananį isz Homestead, Pa. „Vienybė“, kaip seniausias lietuviszkas laikrasztis, reprezentuos savą ypatoje redaktoriaus, P. Mikolainio. Rusinai, kurie su didele simpatija priėmė užmanymą, apsvarstė tą reikalą ant susirinkimo Jersey City, N. J. 1 Sausio szių metų ir paskyrė savo delegatus. Mums ypatingai smagu atkartotinai užzymėti, kad rusinai, — tie nedalingi posuniai ir Rusijos (Mažojoj Gudijoje) ir Lenkijos (Galicijoje), — pasirodo teip jautrus bendriems spaudžiamų tautų reikalams, neveizdami į savo artymą giminybę su Rusų tauta.

— Mūsų visuomenės, o kas ypatingiausia mūsų dvasiszkijos, balsas dalyke brukimo angliszkos kalbos į lietuviszkas bažnyczios — visai tyli, kad tuotarpu lenkai, vokiecziai ir kitos tautos, kaip įmanydamos, spiriasi prieš tokius neteisingus vyskupų padavadijimus. Tikėjomės daugiausiai iszgirsti nuo „Tėvynės“, kaip iszreiksztijos viso pasielgimo ir darbų vyriausio lietuvių Susivienijimo, o lygiu

buđu ir jo administracijos, artymos lietuviszcai dvasiszkijai. Tuotarpu, raudame „Tėvynėje“, N 3 isz viso tik lyg nenoroms patalpintus kelis zodzius kurie galiausiai susiveda į nebrendusį klausymą: „nežinia, kokią naudą atnesztų iszvarymas isz bažnyczių visų kitų kalbų, o įstajymas vienos angliszkos?“ Cziapat nieko nereiszkiantis gailystavimas: „teigul juk garbina Dievą kokioje kalboje kas nori“. Kas tai: ar užslėpta veidmaipystė, ar

atv užtekėjimą saulės, rytinėj dangaus dalyj pasirodė du szviegi kuris raudoni puskamuoliai, isz kurių paskui atsidalino toki pri jau raudonos palvos stulpai. Isz syk pasirodė ant dangaus du stulpai, paskui pakilo ir treczias, ties kuriuom užtekėjo saulė. Stulpai tie iszbuvo ant dangaus apie tris valandas. „D Gyventojus aplinkinių kaimų tie raudoni stulpai labai isz-gazdino, kadangi mat juos laiko už zenklą nelaimių, kokios turėsianczios pasiekti žmones sziuose metuose.

Isz Kauno. Nuo pradziou naujų metų užstojto visoj Lietuvoj dideli szalcziai, net vidurdieniais buvo po 20 pagal Celsiaus termometrą. Nemuonas sustojo 2 d. Sausio. Valstys jau prieš tai paliovė plaukinėje. Rogių keliai vienok ne geriausi.

(Isz „Lietuvos“)

Politiszkos žinios.

Amerika. Pereita sanvairė nio ypatingo Pilipinų reikalų užgavo asabiszka, atsilygiuose neatneszė. Generola tuomi pat ir apskelbtojui. skelbia, buk daug pilipinie Pittston'o atsitikimas ir szczių pasidnoda amerikiegtos su juo aplinkybės dacziam; sako, prisiekę Sovieprogą tai mūsų draugijos nytoms Valstijoms: ant Luai, kuri prasiminė „Katazon'o salos, Malobon'e 400 iszka partija“, (ik sziol visi Vigan'e — 1000, o ant salojojo tik apie „Kataliko“ czių knygas ir laikraszczius, partiją) pakelti papartį, szaupratina juos prie skaitymo. Linkėtina, kad tokios draugystės visur susitvertų.

Londonė 16 d. Gruodzio 1900 m. numirė geras platintojas szviesos J. Baronaitis. Jisai platino „Varpą“, „Ukininką“, „Lietuvą“ ir „Vienybę“ ir raszinėjo korespondencijas.

Nuo Redakeijos.

Mūsų laikrasztis, per savone-trumpą penkiolikmetinį gyvavimą, datyrė daugelio permairių ir turėjo kaip savo žydėjimo, teip ir nupuolimo gadyne; sadama geresnę laikraszczioliciją, dabarnyksztė redakciją, apėmusi vedimą „Vienyus raudoni puskamuoliai, isz pirm nedaugelio metų, igėsi eiti keliu tikro tarnai o draugijai ir tautai. Mudejos buvo aiskios, mūsų sniai atviri. Tos, rasi, raszcziio ypatybės sukėlė je dalyje czionyksztės udos neuzganėdinimą, o tumas nuomonių daugelye iraktiszku klausymų uždeg-o karsztus ginczus, kurie artą virsdavo į nepritinczius spaudai barnius. Ant o, kova įgijo negirdėtą pala, kurio vieną paveizdą laukėm Pittstono prakalė 12 Gruodzio pereitų metų. czų forma reikalavo jau esquire'o jurisdikcijos. to mes pieszpaskutiniamėjusių metų numeryje, patys peiktiną vienos kalbos e, pasiryzome nuo tokių czų szalintis ir ant užpulėjimų neatsiliepti; vienok perdaug keista, jei „Vienyredaktorius, kurį, kaip kelis kitus tėvynainius, kalužgavo asabiszka, atsilygiuose neatneszė. Generola tuomi pat ir apskelbtojui. Pittston'o atsitikimas ir szczių pasidnoda amerikiegtos su juo aplinkybės dacziam; sako, prisiekę Sovieprogą tai mūsų draugijos nytoms Valstijoms: ant Luai, kuri prasiminė „Katazon'o salos, Malobon'e 400 iszka partija“, (ik sziol visi Vigan'e — 1000, o ant salojojojojojo tik apie „Kataliko“ czių knygas ir laikraszczius, partiją) pakelti papartį, szaupratina juos prie skaitymo. Linkėtina, kad tokios draugystės visur susitvertų.

čia joms didmena, kurią p. Prenumeratorius, nepavydėtinai užsėdėgimo priepuolyje, vadina „saujele isztvirkusių žmogelių“. Ar mes kalti, ar nekalti, bet giliai gailimės to žingsnio, kuris tapo akstinu vieszam apsireiszkimui nege rosios pusės tos kovos; mes gailimės ir to, kad davėm priešastį panaudoti be reikalo prenumeratorių skraistę dėl vi suotino papiktinimo (veltu, p. „Prenumeratorių“: *ex ungue leonem*).

Dėl virszuj iszguldytų dalykų, mes jaučiame pareigą dar kartą atvirai ir vieszai atkartoti savo nuomones.

Mes kovojam už principus ir prieš principus, kada matom tame reikalą; prieš ypatas mes savo ginklo neszipinsim. Isz tos pusės „laikrasztystės etika“ mums ne menkiaus pažįstama, kaip p. „Prenumeratoriui“. Apart etikos, mes randame dar daug svarbesnių tam priešazsczių. Skaldymą draugijos į partijas mes sausai atmetame, nes jis kenkia tautiskam susipratimui, ir kiekvieną atskalunystę, vadiname Kaino diegu. Visti lietuviai iszpažįsta katalikystę, kodėlgi savinasi tą vardą tik nežinoma niekam partija? Dirva mūsų visų darbui tokia plati, tėvynės dirvonai reikalauja tiek yvairaus triuso, mūsų idėjų skrytis tokia erdvi, bendrių idealų, kuriuos mes visi isz vieno garbinam, tiek daug, — jog visiems mums iszteks to plataus darbo lauko. Bent tvirtai tikim, jog kun. Miluko botagai ir jo neužginczytam patrijotizmui bus ir ką plakti ir ką gydyti.

Mes galime dasileisti mūsų vieszuose darbuose klaidų, bet prasižengimams czia vietos neturi buti. „Meskim teip zaidę, — tai blogas zaidims!“

Teip iszaiszkinę savo pažvilgius į mūsų laikraszczių uždavimą, turime kreiptis prie meilingų sandarbininkų, tarnau-

janczių „Vienybei“ ziniomis ir rasztais. Praszome jų sekti virszuj nurodytus principus ir paszvesti savo patėmyjimius, siuncziamus mūsų laikraszcziui, visuomenės darbams ir apsireiszkimams vieszo lietuvių gyvenimo, aplenkiant isz tolo asabiszkus arba partijinius godulius ir ginczus. Spaudintas zodis yra brangus ir vartoti jį be reikalo nepadoru.

*Apie „Kūpių“
„Po kėnadas“*

Igliaukos kunigas Dubovskis, pagarsėjęs jau isz Veiverių. Nuo 15 metų, t. y. nuo buvimo kun. Užupio, Liubavo bažnycion tapo įvesti lietuviszki pamokslai ir giedojimai. Iszėjus nuo mus kun. Kudirkai, į Liubavo bažnycią vėl grįžta lenkystė, nes nė klebonas Narkevyčius, nė kamendorius Dubovskis suvis nesirupina mūsų bažnycioje prilaikyti lietuviszką kalbą; dar lietuviszki pamokslai neva sakomi kas antra nedėlia, bet lietuviszkos giesmės jau suvis isznyko isz mūsų bažnytėlės; dar czia reik patėmyti, kad Liubavo parapija abelnai kalbant yra lietuviszka, iszėmus mažą dalelę mozurų. Didė gėda Liubavo kunigams už jų netikumą ir apsileidimą. Nuo kunigo Dubovskio nėra ką gero tikėtis, — jis yra žinomas visiems; ale jeigu kunigas Narkevyčius teip daro, tai visiems dideli dyvai. Kun. Narkevyčius pirmiaus pagarsėjo kaip sudėtojas „Grandžių verksmų“, „Piemenėlio“, „Dainos apie arielką“ ir kitų dainelių. Liubavo parapijonys, neapsileiskite ir szaukitės į vyskupą, kad jums jusų giedojimus bažnycioje sugražintų. *Viesula.*

Augustavas, (Suv. gub.). 15 d. Kovo szijų metų nakczia antrą valandą atsibastė pas Augustavo kunigus prokuroras su Krilovu, Senapilės žandarų virszininku, ir kitais žandais ir iszkratė džiakoną kun. Navicką ir jojo kamendorius kunigus M. Dereszkevyčių ir S. Laliaucką (mozurą), jieszkodami pas juos lietuviszkų laikraszczių. Labai įstabus daigtas, kad maskoliai pradėda kratyti lenkus-mozurus, kaip tai padarė su kun. Zaliaucku, jieszkodami pas juos lietuviszkų laikraszczių. Tas kunigas, gyvendamas Seinų dvasiszkoje seminarijoje su lietuviais klierikais, sziek-tiek pramoko lietuviszškai, bet lietuviszškai kalbėti jis nenori ir yra karsztas

mozuras ir didis lenkų patrijotas. Didi juokai žmogų ima, atsiminus, kad maskoliai už lietuviszką kabinėjasi net prieš lenkų, kurie lygus priešzai lietuviszkystės, kaip ir patys maskoliai.

Pirmiaus kratą padarė pas džiakoną Navicką, kurį dar rado lovoje begulintį; iszkratė visas szėpas, stalus, lovas, nu-draskė peccius ir iszlupo grindis; nerado nė lietuviszkų laikraszczių, nė knygų; užtiko tik apie kelis lenkiszkus pamokslus ir knygas užrubežyje spaudintas; tą viską suglemžę iszsineszė. Paskui iszkratė abudu kamendoriu, ale ir pas juodu nieko nepeszė. Priežastimi kratymo, sako, esąs sziuorksztus apsiėjimas džiakono Navicko su maskoliais; maskoliai nenori jo, kaip „neblagonadėžno“, užtvirtinti ant džiakono, o dabar jam begyvenant Augustave didei persekioja, berots jis maskoliams gero nė neduoda.

Neilgai trukus, po tam, 4 d. Gegužės, kunigą Dereszkevyčių maskoliai iszvezė ant pusės metų į S-napilės kliosztorių, užtai kad jis neįvedė į bažnycią ir siuntė pas popą katalikę, isztekejusia už pravoslavo. Kun. Dereszkevyčius pasielgė pagal kanoniszkos tiesas, atstumdamas nuo palaiminimo szv. bažnyczios iszgamę, nes katalikų bažnyczia negali laiminti tuos, ką emė szliubą maskolių cėrkvėje. Kun. Dereszkevyčius jau baigia sėdėti savo bausmę ir tuoju vyskupas duos jam vietą Seinų vyskupystėje.

Sakalas.

Kapcziamiestis, (Seinų pav.). Pernai per kamendorių į Kapcziamiestį atkeltas kunigas A. Dailydė. Jis pirmą kartą bekalėdodamas po savo szviezių parapiją ir nežinodamas jos gerai, užvažiavo pas unitą; apie tai dasižinojo vietinis žemskis; kunigas nulankavojo

Isz Lietuvos.

Liubavas, (Kalvarijos pav., Suv. gub.). Iszėjus kun. Kudirkai, Liubavą atkeltas isz

žemskį, kad tylėtų ir davė jam 5 rub.; bet judosius-žemskis paėmė 5 rub. ir kunigą apskundė Seinų virszininkui.

Neprašė nė dvi sanvaiti, kaip Varšavos General-gubernatorius paskyrė kunigą Dailydę ant 8 mėnesių į Senapilės kliosztorių kalėti, o vyskupo praszė į Kapeziamiestį duoti kitą kunigą. Vyskupas Seinų atsispyrė, sakydamas, kad nėra kito kunigo, neturi ką ducti. Visas reikalas ant to pasibaigė, kad kunigas Dailydė užmokejo 50 rub. bausmės ir pasiliko ant savo vietos Kapeziamiestyje.

Jau visi metai baigiasi, kaip Senapilės kliosztoriuje sėdi kunigas M. Smalenas, atsiųstas maskolijų už tai, buką nenaudingai išsitaręs ant pravoslavijos. *Viesula.*

Viszakio-Ruda, (Senapilės pav.). Priesz pat Visų Szv., atsivilko į Juozuniskės kaimą išz Pilviszkių du „branktuocziai“, darė kratą pas ukininką Žiurių, jieszkodami szautuvo; vienok szautuvo nerado, tik sztai ant tvarto užtiko pluosztą lietuviszkių rasztų, turbut, kalendorių, vieną numerį „Ukininko“ ir keletą rasztytų dainelių, ir tą viską pasigriebė, podraug paėmė 16 metų vsikiną Žiuriuką, nugaubė jį valseziaus kanceliariją, o išz czion tuojau bugdė jį pas zandarų virszininką į Senapilę.

Žiuriukas ant tardymo prisipažino, kad tie rasztai priklausau jam ir kad jisai tai radęs ant kelio ir parsineszęs namon pasiskaityti. Beto dar zandairai jo klausinėjo, ar nepažįsta Motiejų Baltusį, Juozą Rimszą, ką išsiųstas į Odoszą, ir dar apie kitus.

Po išzkvotimui jį paleido, atidavę po policijos prieziura; jam pasakytė dusyk per mėnesį pasirodyt vietiniai policijai ir vieną kart Senapilės zandarų virszininkui. *Žvirblis.*

Szunsakai, (Senapilės pav.). Neseniai vieną vakarą, jau suštemus, į Mikų kaimą pas ukininką Bartuszką atėjo žemskis. Užejęs ant kiemo ir pamatęs per langelį klėtyje žiburį, jis priselino artyn pažiūrėti, kas ten dedasi; sztai jis užtėmyjo, jog Bartuszkutis kas ziną skaito: tuojau szoko, kaip padukęs, ir stvėrė skaitomą laksztą, o tai buvo „Uk-as“. Bartuszkutis ir-gi nagus pastatė ir žemskis, nusiplėszęs vos kraszcziuką, dumė laukan. Gaila, kad Bartuszkuociui tuotarpu pritruko daugiau drąsos, velyt butų tam „zalczini“ raudonus akiuius uždėjęs, o „U-ko“ nė pamatyt nedavęs. *Berankis.*

Sziauliai, (Kauno gub.) 16 Spalnio pas Aleksandrą Vitkauskį buvo krata. Žandarų virszininkas su prokuratoriumi ir visa policijos armija išzkretė minėtą A. Vitkauskį, jieszkodami kazikokių knygu ir tulo Milaszauskiu, bet nerado pagedaujimų knygu, tiktai rado 1 kanticzkas, katekizmų knygele ir abrozėlių su lietuviszkais paraszais, o ant galo ir patį Milaszauskį. Bet nė knygelių, nė Milaszauskiu nėmė ir išzėjo sav. *Kerpė.*

Liepojus. Sznipukų visur, kaip prisėta: žygunėse, karcziamose, baznyczoje, ant turgaviecių, ant vagzalo. . . Ir vis vienas kitą nori pereit. Bet Sagaiczio ir inspektoriaus gimnazijos Smiriagino nieks nepereina. Smiriaginas išzdvinėja savo mokintinius: vieną išz jų Bieleckį tiesiog nuolekcių jis nusiuntė į Vonsiakio kanceliariją ir tas jau daugiau nesugrįžo; szuipas Sagaitis labai dreba už savo kailį, ir kartais net prapuola išz Liepojaus, bet apsižiurėk, — vėl slankinėja kur pakampyje. Į kalėjimą vis kaip kokį naują atgabena, o išz senųjų dar tik ketina vieną-kitą paleist:

Mongirdą, girdet, paleis — turi 300 rub. kaucijos sudet, Bendikas turi sudet 75 rub.

Kitus dar ir iki po naujų metų palaikys, o paskui, nors ir nieko nerado, teks į Meszkoriją kraustyti ant kokių 4 metų. Jug ir Suvalkų gub. teip buvo. Bet kaliniai nelabai nusiminę. *Nenuorama.* (Iš „Ukininko“).

Iš Alytaus, (Kalvarijos p.) 1 d. Sausio ties Alytum žmonės matė žingeidų g. mtoš apšireiszkimą. Rytmetyje, priesz užtekėjimą saulės, rytinėj dangaus dalyj pasirodė du szviesaus raudoni puskamuoliai, išz kurių paskui atsidalino toki jau raudonos palvos stulpai. Išz syk pasirodė ant dangaus du stulpai, paskui pakilo ir treczias, ties kuriuom užtekėjo saulė. Stulpai tie išzbuvo ant dangaus apie tris valandas. Gyventojus aplinkinių kaimų tie raudoni stulpai labai išzgązdino, kadangi mat juos laiko už ženklą nelaimių, kokios turėsianczios pasiekti žmones sziuose metuose.

Iš Kauno. Nuo pradzios naujų metų užstojų visoj Lietuvoj dideli szalcziai, net vi durdieniais buva po 20 pagal Celsiaus termometrą. Nemunas sustoj 2 d. Sausio. Valtyš jau priesz tai paliovė plaukinėję. Rogių keliai vienok ne geriausi.

(Iš „Lietuvos“)

Politiszkos zinios.

Amerika. Pereita sanvaitė nieko ypatingo Pilipinų reikaluose neatneszė. Generolai skelbia, buką daug pilipiniecių pasidtuoda amerikieciams; sako, prisiekę Suvienytoms Valstijoms: ant Luzon'o salos, Malobon'e 400, Vigan'e — 1000, o ant salos Panay — net 50,000 pilipiniecių. Federalistų partija stengiasi susitaikyt su amerikie-

ciais, bet susipratimas sunkiai eina. Savo vėl keliu nutyla kovos tarp amerikiecių ir pasikėlelių; tai ten, tai szen atsitaiko musziai, išz kurių didziausias ant salos Leyte buką paguldęs negyvais 100 insurgentų, kada išz amerikiecių pusės žuvęs tik vienas kareivis. Generolas Grant krato skersai ir išzilgai visą pietinę salos Luzon szalį, norėdamas užklupti pasikėlelių burius; 50 insurgentų jam pateko sugauti. Tarp amerikiecių vieszpatauja visokios ligos, dėlto daugybę kareivių siunczia namon; dabar rengia net 4 pulkus išzleist į San-Francisco.

Indijanų teritorijoje, raudonuodžių giminė Snake, szaka didėsės Creek'ų giminės, išz priezasties panaikinimo jų senųjų tautiszkių tiesų, pradėjo judėti ir į 1000 jų susitelkę, rengdamiesi sukilt priesz baltuosius. Valdzios teipgi ruoszias į kovą ir, rasi, nemažai nekaltų indijonų kraujo bus dovanai pralięta, per valdzios, kuri nemoka prigulincziai guodoti raudonuodžių tiesas, kalte.

Pietinė Aprika. Anglijos ministerija apgarsino, kad karėje su burais anglai prazudė iksziol 51,637 savo kareivių (užmusztų, suzeistų ir suimtų); visų burų niekad teip daug nebuvo buvę karės lauknoose. O ką anglai iki sziam laikui laimėjo? Jie, teisybė, turi užėmę Oraniją ir Transvaalį, kuriuos pasiskubino apszaukti pavergtomis ir priskirtomis prie savo valstijų. Bet sziaudien burai įstengia ne vien užpilti jiems už kailio tarpjų taukų savo žemėse, bet apie 10 tukstanczių užtraukė ant anglių valstijos Kaplendo. Lordas Kitchener savo praneszime į Londoną giriasi, kad Kapkolionijoj burai nedaug skriaudos isztaisę: ir ne dyvai, nes burai ne toki bedusziai, kaip auglai, kurie nesigaili nė mo-

terijų, nė vaikų, nė senių ir iš purvo sunaikina viską burų turtą. Kaplende burai neranda nėjokio pasiprieszinimo, bet savo szalyse vis kartas nuo karto susikerta su anglais. Ties Kimberley burai sustabdė vieną trukį su kareiviais ir maistu, suėmė viską ir iszardė geležinkelio tiltą. Kitoj vietoj, susikirtę su burų generolu Delarey, anglai paliko užmūsų 4 vyrus, o 2 aficerai ir 37 vyrai tapo suzeisti. Vėl ties miestu Lichtenburg, 17 Sausio, burai suėmė daug liuosnorių Yeomanry, kuriuos tuo ir paleido, pasilaikę tik vieną majorą ir tris vyrus. — Pasklydo paskutinėj dienoj gandas, buk burai suėmė patį vyriausią anglų vadą, lordą Kitchen, bet tai žiniai nedaug kas tiki. Palauksim tikresnių žinių, o tuotarpu nekenks mums dėl atmainos sueiti į pažintį su burų moterimis, ypatoje pacyos De Wet'o, visų numylėto ir teip tankiai minavojamo burų generolo. Jos du paaugusieji sunus teipjau stoji į kovą, isz jų viens pateko į anglų nelaisvę. Pati De Wet'ienė, kuri pradžioje Gruodžio gyveno Johannesburg'e, sztai ką pasakoja vieno laikraszcio sandarbininkui: „Asz gavau pasimatyti su savo vyru tik vieną kartą nuo prasidėjus kovai. Musų namus ir ukę anglai isznaikino, musų kaimenes užgriebė ir manę su septynetu vaikų valkiojo isz vietos į vietą. Mes neturėjom nė drabužių, nė kuo apsiauti; tik per pažįstamus vos isigavom į szitą menką butelį. Man sakė, buk burų moterims ir vaikams gyventi pastatys budas ir buk maitys mus tik 'maiso (riso) miltais su vienu vandeniu, kuom anglai tiki-si prispirti vyrus pasiūot nevydonams". Užklausta, ar ne geriaus butų geisti to pasidavimo, ta smarki moteriszke atsakė: „niekada, kad ir visi musų vyrai taptų iszkirsti, Anglai iszardė mu-

sų gyvenimus ir ukes, nusivairė gyvulius, iszlaužė vaisiaus medžius, iszvogė net visas visz-tas, užmūsųdami tuos kelių dienų viszcziukus, kurių jie negalėjo drauge imti. Mes jau neturime tėviszkės; mes sausai prapuolę. Bet už savo žemę mes kovosime, iki tesės mums kvapo".

Rytinė Azija. Kynų valdžios vietininkai, kaip žinome, priėmė vieszpatysezių paduotas iszlygas, bet iszpildymas sutartų punktų vėl davė pradžią naujiems ir, kaip rodos, nepabaigtiems gincams ir reikalavimams. Kaip atlyginimą už įsikisimą, vieszpatystės reikalauja vieno milijardo vokiszku markių, vis tiek ką 238,500,000 dolerių. Kiniečiai kad ir priims tokį reikalavimą, tai neturės isz ko užmokėti, per ką vėliaus pakils ermyderiai isz naujo, nes vieszpatystės stengsis, jei ne pinigais, tai kuo kitu sugražinti savo kasztus; o tų kasztų jug nemžai: ana, viena Rusija iszleido pereituos metuos 61,900,000 rublių, o Vokietijos valdžia ant szių tik metų pareikalavo nuo parlamento 197,000,000 markių. Antras svarbesnis vieszpatysezių reikalavimas geidžia nusprendimo myriop keturių augsztu valdininkų, o teipgi generolo Tung-Fu-Hsien (jei jį tik suims, nes po jo valdžia dabar stovi nemaža kariumenė); vie nok, kas jau ir juokus ir papiktinimą gimdo, — tai vieszpatysezių reikalavimas, idant Kinų valdžia autartų myriop kunigaikszti Kang-Yi, kurs pats nusižudė ir jau palaidotas: Vieszpatysezių pasiuntiniams rodosi, kad kunigaiksztis neprigulincziai ir jiems ant patysezių pats sav myrių padarė.

Isz pusės gi Kinų svarbiausi reikalavimai yra toki: 1) kad svetimoji kariauna iszeitų isz Pekiao ir sugražintų ciesoris-

kus rumus, nes antraip į tą miestą ciesorius negali sugrįžti; 2) sustabdymo koravonės ekspedicijų. Vokiecziai su Prancuzais norėtų palikti savo kariumenes dar kokius vienerius metus, o rusai, amerikiečiai ir anglai žada prasitraukti kaip tik atsivers upė Peiho, ko galima tikėtis pradžioje Kovo. Teip besitaraujant valdžioms, kiniecziai kruta sa-vaip; Pekine sukėlė didelį truckszmą žinia, kad ne teip toly mose apygardėse stovi kinieczių kariumenė isz 25 tukst. kareivių. Matyt, kad dar yra Kinuose kam rupintis apie savo krasztą. — Kinus isztiko dar viena nelaimė — badas, nuo kurio kenczia daugybė žmonių

Anglija. Skaitytojai jau žino Anglijos karalienę Viktoriją numirus. Ji gimė 24 Ge- gužio 1819 m., o ant Anglijos sosto pateko 20 Biržio 1837 m., mirus jos dėdei Vilhelmui IV, neturėjusiam artymesnių įpėdinių. Neuzilgo po tam ji iszsirinko sav jauniki ypatoje vokiszko kunigaikszcio Alberto ir susiziedojo su juo 10 Vasario 1840 m.; Viktorija isz meilės užsimaičius buvo ir savo vyru suteikti karaliaus titulą, bet ją nubaidė nuo to projekto vieszpatystės lordai, gszdydami tais žodžiais: „kada žmonės žinos, kaip daro karalius, tai jie norės žinoti, kaip juos nutrenkia nuo sosto". Su kunigaikszciu Albertu karalienė susilaukė devyneto vaikų, isz kurių 3 pasimirė, o 6 ir dabar gyvi. Nuo 14 Gruodžio 1861 m. Viktorija pasiliko naszle. Kaip moteriszke, pati ir motina, karalienė Viktorija užsi pelno pilną pagyrimą. Kaip vieszpatė ji, suvaržyta konstitucija, negalėjo, o rasi ir nenorėjo kisztis per daug į politikos dalykus. Per isztisą, beveik 64 metų ilgą, jos vieszpatavimo laiką ne buvo tokios valandos, kad balsas angliszku karės trymitų ir jos kanuolių szuviai

butų tylėję: ar karėse su svetimomis vieszpatystėms (svarbiausios: Kryme 1854-55 m., Kinuose), ar malszinime sukilusių naujokynų (Kanados, Indijos, Irlandijos, Naujosios Zelandijos ir t.t.) — per visus tuos 64 metus tvino kraujas kaltų ir nekaltų, per vis silpnųjų tautų. Jei Viktorija būtų turėjus žmogaus savžinę, tai ramus miegas nebutų nė syki ją aplankęs, tik kruvini szeszėliai būtų buvę jos kasdieniniais svecziais. Visokių tautų ir giminių kraujo ta vainikuota žmonių moczeka gavo paragauti ik socziai. Bet bjauriausiu darbu, kurį daleido numirėle, buvo ir pasiliks barbariszkas įsiveržimas į burų žemes Pietinėj Aprikoj. Viso svieto papeikimas ir paczių anglų nelaimės aptemdė paskutines jos dienas ir paskutinį myrio valandą. Dabar susirinko isz viso svieto į Londoną karaliai ir kunigaikszciai ir su puikia iszkilme garbina ir szarvoja tą per ilgai neszojusi karuną moterį, o teisingoji istorija, vilgydama plunksną nepsemtuos kraujo klanuos, raszo jai pra-keikimo nuotarmę...

Karalienė Viktorija pati per savę buvo, gali sakyt, menkai pasiturinti kunigaikszciatė ir, kopdama ant sosto, buvo beveik plika. O mirdama, ji paliko brangių moteriszku papuoszalų ir niekuiekių už \$5,000,000, nekalbant apie daugybes žemių ir dvarų, kuriuos ji bekaraliaudama supirko; kelias deszimtis milijonų dol. ji turėj sudėjus ant palukanų.

Anglijos sostą apėmė vyriausias velionės sunus Albertas-Eduardas, kunigaiksztis Vallijos, po vardu Eduardo. Septintojo; jis gimė 9 Lapkri-czio 1841 m., taigi turi dabar 59 metus. Su savo pacyia Aleksandra, dukterim Danijos karaliaus, jis susilaukė ketverto vaikų, isz kurių vyriausias Jurgis (George), gimęs 3 Bir-žio 1865 m., tapo dabar įpėdi-

niu sosto, yra apsivedęs ir turi trejetą vaikų. Naujas karalius pasirodė gero, tik labai lengvo budo; jis, tarp kitoko, yra vyriausiu frankmasonų (valnujų muliorių) mistru.

Dalis darbu.

Eina garsas, jog apszauktasis milijonieris J. Rockefeller ketina nupirkti szale East Toledo, Ill., pakrasztyj upės Maumee, žemės plotą ir pastatyti tenai didelę dirbtuvę plieno, kurioje mažiausiai 3000 darbininkų gautų vietas.

Hartford City, Ind. Liejinyezios stiklų „American Window Glass Co.“ ir „Independent Manufacturing Association“ nutarė pertraukti sziuomet darbus ne nuo 1 Liepos, kaip visada, bet nuo 1 Balandžio. Prigulinczių jomdvim fabriky yra 80, kuriuose turi užsiėmimą 30,000 darbininkų. Mat jos nori, sumažinus produkciją, pilaikyti augsztas prekes.

Indianapolis, Ind. Czia atliktas 22 Sausio susivažiavimas delegatų nuo didžiausios Amerikoje kalnakasių unijos; po vadovyste Mitchell'o susirinko į 1000 delegatų nuo vardo 1712 kuopų ir 189,331 sąnarių. Uždavimas to susivažiavimo — įkurti tarp visų darbininkų vienybę.

Charleston, W. Va. Firma McDermoth & Ramister statys czia didelį stiklų fabriką.

Norwich, Conn. Slater'o medvilnių fabrikas paliovė dirbęs, sustraikavus visiems darbininkams, kurių yra per 500: norėta, mat, numusyti jiems mokesį ant 12%. Fabrikantai skundžiasi, kad biznis neapsimoka.

Pittston, Pa. Susi-vienyję bartenderiai (pagelbininkai saliuuose) padavė savo darbūdavims tokius reikalavimus: 1) 12 valandų dienos darbas, 2) \$12,00 ant sanvai-

tės, 3) pusę dienos liuosos kas sanvaitė, 4) kas antras nedėlidienis valnas, 5) už darbą, kas virszaus už sutartą (overtime), turi but užmokama po 25 ct. už valandą, 6) iszmokestis du kartu ant mėnesio. Jeigu darbaviai ant tų reikalavimų nepristosę, jie visi nuo 1 Vasario užstraikuosę.

Pittsburg, Pa. „The Pittsburg Coal Co.“ nupirko 2,100 akrų žemės su anglių guoliais, tarp Venetia ir Washington už \$315,000. Žemė randasi ties Baltimore & Ohio geležinkeliu ir gyslos anglių esą vienos isz geriausių Pittsburgo distrikte.

Duryea, Pa. Vietoje sudegusio brėkerio Babylon kasyklų, statys naują, dar didesnę.

Hazleton, Pa. Netoli nuo czia Coleraine kasyklose darbininkai atsiskakė mokėti kompanijos daktarui, kadangi reikale jis nepriziurįs kaip priguli. Jie nenori, kad jiems nuo uždarbio būtų palaikoma ant daktaro ir reikalui esant daktarą pasirinkę, koks jiems patiks.

Lattimer, Pa. Szioje apielinkėje keletą metų atgal pagarsėjusioje vietoje isz priezasties suszaudymo darbininkų, dabar darbininkai sustraikavo už neteisingą atstatymą keleto isz jų. Su kasyklų savininku Pardee jokiū budu susitaikyti negalėję.

Isz Amerikos.

Profesoriai
straikuoja.

Palto Alto, Cal. Stanfordo universiteto profesoriai vienas po kito pameta mokinę, skųsdamiesi ant užveido, kuris kontroliuoja skelbiamas perlekcijas nuomones ir verczia skaityti lekcijas pagal užveido nurodymus. Universitetas veik pasiliks be profesorių ir studentų. Milijonieriai steigia universitetus ne platinimui

mokslų, tik iszaugsztinimui savo vardo, o kartais ir paprastai reklamai.

Fabrikų pradžia
Amerikoje.

Suv. Valstijose pirmą kasyklę anglių įtaisė 1806 mete; pirmą dirbtuvę geležies — 1812 m.; pirmą gazo fabriką 1816 m.; brėzukus (szipulukus) 1829 m.; pirmas revolveris padarytas 1835 m.; pirmas laikrodis (ziegorius) — 1837 m.; auksą gi pirmą kart atrado 1848 m. Kalifornijoje.

Katalikų skaitlius.

Visuose krasztuos Suv. Valstijų priskaitė isz viso 10,775,000 katalikų.

Sniegas ir szaltis.

Shamokin, Pa. apygardės iszkrito labai apszcziai sniego, kurs kloja žemę per 6 iki 8 pėdų storu sluogsniu; geležinkeliai, telegrafai ir telefonai sustojo dirbę; nekuriuose anglikasyklėse turėjo pamesti darbus.

Uodeguotos
zvaigždės.

Sziuose metuose keliaudamos po visatos begales, prasilks arcziaus mūsų planetos keturios uodeguotos arba klaidunės zvaigždės, kurias vadina kometomis. Pirmoji, pažįstama nuo 1846 m. po vardu Brorse-no, pasirodys mūsų pasaulėj mėn. Sausio gale, bet menkai bus matoma; antra kometa Denning prisiartins pradžioje Liepos; trecioji Encke's kometa pasirodys Liepos mėnesyje, o kuo arcziausiai pribėgs prie saulės ir bus gerai regima 15 Rug-ėjo (bet tik pietinėj žemės dalyj); ketvirtoji kometa, kurios, kas teisybė, astro nomai laukia jau nuo dviejų metų, vadinasi Tempel.

33 metai kalėjime.

Isz New York'o kalėjimo Sing Sing tapo paleistas Vincent Cody, atsėdėjęs 33 metus. Jis buvo prasudytas ant visos gyvasties už žmogūdystę, o

dabar gubernatorius dovanojo likusią korą už jo gerą pasielgimą. Kad jam tapo apie tai praneszta, jis emė drebeti kaip lapas ir valandą visai buvo netekęs žado. Atsipeikęs jis iszreiszkė didžiausią savo norą pamatyti New Yorką, kaip jis yra persimainęs per laiką jobuvimo kalėjime. Jis labjausiai norėjo pamatyti geležinkelį virszum miesto (elevated railroad), Brooklyno tiltą, elektrizkus strytkarius ir augsztuocius murus.

Nelaimės.

Chicago, Ill. 12 Sausio iszkrito baisi nelaimė Turnhall'ėj, laike perstatymo zydiszko teatro. Kas-zin-kam surikus „ugnis!“, visa publika per 800 zmonių, vienų beveik izraelieczyių, emė per kits kitą spriausis laukan ir toje kamszatyje užspaudė ir sumindžiojo ant smert 3 mergaites ir 1 moteriszkę. Szeip nukentėjusių teip pat nemažai. Sako, tyczia padarę tą truckszmą vagiziai, idant pasipelnyti; ir teisybė, tam sumiszime daugelio kiesznius iszkrastė kieszniniukai.

Ant geležinkelio Clant, ties stote Dinamick Ala., susidiredu trukių; visi trukių tarnai tapė suzeisti, o abu maszinistu užmuszti.

Baltimore, Md. Vario liejinyeziose, isztikus eksplozijai tarpintos niaugės, kecuris darbininkus mirtinai, o kitudu sunkiai apszutino isztyszkusios srovės žėruojanczio sutarpinto vario.

Ugnys.

Duryea, Pa., 22 Sausio sudegė anglių brėkerys „Temple Coal Co.“, per ką 500 darbininkų neteko darbo. Brėkerys buvo dar neseniai tik pastytas ir apveizdėtas pagerintais įtaisais. Blėdis isznesza per \$100,000.

Henry, Ind., nupleszkėjo 9 namai, kur tilpo krautuvės, pardavinyezios ir t.t.; blėdį apskaito ant \$100,000.

Ashtola, Pa., ties Johnstown, užidegė dvi greta stovincijos medinės triobos, paskirtos darbininkų gyvenimui. Abi triobos nupleszkėjo sulyg pamatų, o keletas miegojusių darbininkų užtroško ugnyje, keliolika-gi apsvilo ir sunkiai susizeidė szokdami per langus.

Chicago, Ill., 26 Sausio sudegė čia didelė krautuvė porcelėninių daigtų „Pirkin & Brooks“; visa ruiminga trioba ant 5 gyvenimų nupleszkėjo ik pamato, padarydama blėdies į \$400,000. Tarp kitų daigtų sudegė ta kolekcija porcelėninių isdarbių, kuri buvo tamtyčia surinkta dėl Paryžiaus parodos; jos vienos vertę apskaito ant \$50,000.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Girardville, Pa. Darbai pas mus eina labai gerai — net pleszka, o uzdarbis pusėtinas. Prasigyvenusių lietuvių čia yra szeszi, isz kurių penketas laiko svetaines, o vienas sztorą. Bet tautiszka, gali sakyti, visi lietuviai iszmirę; nieks laikraszėzių, nė knygu neturi ir neskaito; man teko tik pas vieną matyti „Tukstantį ir vieną naktį“; žmogelis nieko geresnio neskaitęs, tartum rado duszi s iszganymo: užgulęs tą palikią knygiuszkę, rodos geistų isz jos ką iszczulpti. Net baimė ima, kad isz proto niszvėzliotų.

Apie visuomenės reikalus čia niekas neturi nėjokio supratimo. Kad buvo mėginta surinkti keletą centų ant Paryžiaus parodos, daugumas tą užmanymą iszjuokė, nesuprasdami varguoliai, kaip jie patys savę iszsijuokdino per tai. Szuosmet užmanėme įkurti „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ kuopą, bet mūsų gudragalviai, ypacz biznieriiai, nenorėjo prisidėti, sakydami, jog ir be draugystės galima esą tėvynę mylėti. Nelaimė, kad čia pas mus nedaug yra gero,

supratimo žmonių: tokių yra vos trys, o su tokiu skaitliu nekiek nuveiksi priesz tamsunų galybę. Prietam su gailėsčiu turiu pasakyti, kad mūsų santaucziai mėgsta tarpais ir su stikleliu vadzioti pažintį, o buvo nevat atsitikimai, kad ant gėdos sav ir lietuviams kits pasisvecziauja augsztalaugeje. *J. Banislauckas.*

Scranton, Pa. „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ kuopa surengė čia ant 20 Sausio susirinkimą su kalbomis. Pirmas kalbėjo p. Garmus ant temos apie meilę tėvynės abelnai ir reikalingumą aukų szelpimui kankintinių už tautiszką idėją; baigdams, kalbėtojas ragina risztis į bendrijas, ypacz gi raszytis į „Tėvynės Mylėtojų Draugystę“. Antroji kalbėtoja ponia Teleiszienė, apgailystaudama savo draugseserių neapsiszvietimą, gana asztriai baudė jas už nenorą skaityti knygas ir laikraszėzius; nepagyre kalbėtoja nekurių moterių ir merginų pasielgimo. Paskutinis kalbėjo kun. Dembskis, placziai iszguldymas, kaip kapitalistai su kunigija isznaudoja darbininkus. Visos kalbos susirinkimui patiko, kas tapo apreiksza delnų plojimais. Susirinkimas laikėsi dailiai, tik vienas niszmanėlis buvo iszszokęs tartum Pilyps isz kanapių, bet apturėjęs gėdą, turėjo sukasti lieziuvį. — Už į zaugą imta po 5 ct. mokesties. — „T. M. D.“ mano vardu dėkavoja maloningiems kalbėtojams už jų dalyvavimą.

Al. Bakunas.

Pittsburg, Pa. Yvairiais laikais ir isz yvairių pusių buvo pakilę užmanymai apie dėjimą pinigų ant svarbesnių tautiszkių reikalų, pasinaudojant kiekvieną pagabesnę progą, kaip, tai gimimo dieną, varduyes ir tt. Visi tie užmanymai verti yra pagyrimo ir

priėmimo; kaip skrusdėlės, neszdamos po mažą szapelį, sukrauja didelį skrusdyną, kur atėjus szalcziams ir dargąnoms, turi ramų gyvenimą, — taip ir mes, mieli broliai, kraukime kaip galėdami nors centus, idant sutverti fondą arba izdą szelpimui tautiszkos idėjos. Ypacz, reikia mums nuolat turėti omenyį vargus mūsų brolių po sunkia Rusų despotijos deszine: skaitote ir dar nekurtą skaitysite apie žudymą kovotojų už tėvynę Maskolijos kalėjimuos ir tolymose pustynėse. Jie stoja apgyntime to visko, ką brangaus mes esame palikę savo tėvų žemėj, ir savo krutimis, savo kentėjimu iszlaikys mums nepalytėtais ir kalbą ir tautą. Mokėkime braginti kanczią, nes kanczia vienų — tai iszganymas kitų. Kiekvienas mūsų skatikas tai szventa auka ant tėvynės aukuro.

Kas link paskyrimo aukoms vietos, tai asz tikėziau ant „Vienybės“ užmanymo, kad jas siųstų į laikraszėzių redakeijas, kol suma neįaug, o tada tversime komitetą.

K. Gediminas.

Reikale kankintinių kasos.

Rodos, balsas apie kankintinius yra placziaus apskriejęs mūsų padangę ir tautiečiai neatsisako nuo suszelpimo. Kankintinių kasa turi buti neperstojama; kasierius turi buti visiems žinomas (but naudinga, kad kiekvienam laikraszėtyje butų komiteto adresai). Man teko girdėti, kad kasa turėtų prisilaikyti geresnio atskaitos vedimo, negu dabar. Dabar, kaip matom, pakvita voja, kiek tuo sykiu prisiųsta, bet kiek buvo ir yra viso-neparodo; apie iszsiuntimą į Europą teipgi turi buti tikros žinios — nepakanka tik isz „Ukininko“ isztraukas paantryti.

Žigunas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

T. M. Dr.—tėje vidurinio krutejimo nematyti; iszleidus penktą knygutę „Vanduo“, pinigų kasoje liko apszčiai ir ant kitos knygutės. Rodos, mes nerenkam tuos pinigus dėl kas-zin-ko, bet tik kiek susirenka tuojau turėtumėm apversti ant atspaudimo naujos knygos. Rots, pirmiaus mums stokavo rankraszėzių, bet dabar turėkim tik tiek pinigų, kiek galima gauti rankraszėzių isz „Ukininko“ redakeijos. O, rasi, jau paduota kokią knygą į spaudą? Tada priderėjo pagarsinti tai per organą.

Iszsiuntinėdams paskutinę N. 5 knygą, draugystės prezidentas atsiliepė į kuopas, kad siuntimo kaszts turi apmokėti kuopos; man rodos, kad to negalim iszpildyti, deliai szitu priezaszčių: Reikia atsiminti kad kur tik yra „T. M. D.“ kuopa, ten visi sąnariai su pilnu noru yra prisiraszė, kitą isz jų vos prikalbini užsimokėti — tą 60 ct. dalimis, o kad dar nuo kiekvienos iszleistos knygutės rinksim centus, tai tik daugelį nubaidysim; tegu lvelyt kur galima, kuopos parengia baliukus, ir atlikusį pelną, ar jo dalį nusiunčia į cent. kasą, ir tokiu budu viena kitą voduotų. Bet ir abelnai mūsų kasa netuszczia. Mes nesigriebkim tokių principų, kaip kad „Susiv. L. A.“, kur įstatuos raszo, kad sąnarys gauna po vieną „Susiv.“ iszleistų knygu, bet iszėjus knygai, paprastai duoda tik už pinigus.

M. J. Damijonaitis.

N. 21 T. M. D. kuop. Westville, Ill. naujai prisiraszė:

1130 Ona Jasaitienė	-60
1131 J. Januszauckas	-60
1132 K. Vaitkus	-60
Užsimokėjo metinę:	
V. S. Kreivėnas	-60

P. Pesys	60
J. Szukys	-60
A. Miglinas	-60
J. Dailys	-60
A. Jasaitis	-60
E. Zanevskis	-60
J. Uzdavinis	-60
M. Dervinis	-60
J. Kireleviczia	-60
A. A. Apanaitis	-60
F. Bendorius	-60
A. Danielius	-60
A. Pilsanka	-60
K. Miciuta	-60
Northampton, Mass. užsim.:	
V. V.	\$1,20 ct.
Kaz. Zaleszkeviczia	\$1,20 ct.
Stanington Conn. užsimok.:	
V. Jasaitis	-60
Jamestown, R. I. užsimok.	
V. M. Sabonis.	\$1,00
Sekret. A. Ilgunas.	

Lietuva ir vakaru szalys

Mindaugo ir Gedimino gadynėse.
Paraszė Konstancija Skirmuncziutė.

Piktas djeugas, kurs pradėjo palengva naikinti tą dailiausią veikalą Lietuvos istorijoje, iki neisznaikino visai, styrojo kaip pagedavime teritorijų iš pusės Kryziokų Ordeno ir rusčiam jo apsiėjime su pavergtais, teip lygiai ir tų metų paprotij — dalinti žemes ir pavesti svetimai valdžiai drauge su žeme ir gyvenancius ten žmones. Pripirtas atsilyginti Ordenui už izmelstą karuną ir paszelpą priešz namiszkius ir svetimus prieszininkus, Mindaugas padovanojo jam atkaklios Žemaitijos dalį, kaip užraszai rodo — szitą: po pusę Raseinių, Eiriogalos ir Betygalos apygardžių; po kitą pusę Raseinių ir Betygalos apskriczių pavedė karalius vyskupui Kristijonui, o vyskupas, iszsziadėdamas deszimtinės nuo tų szalių, kurios teko po Ordeno valdžia, reikalavo nuo pastarojo paszelpo ir globos. Žmonių norus laikyta per niek, o jug toje senoje žemėje gyveno atkakliausia, visų tvircziausia ir

drauge bukliausia lietuvių giminė — Žemaicziai.

Negalėjo kėsti svetimų panczių žmonės, kurių jautriojo omenyj dar gyvojo pergale ties Sziauliais. Taigi vos užnėrus sandarą, dar vieszint pas karalių kunigams ir ricieriams, Žemaitijoje užsidegė karė, kuri nevien įsigairsavo, bėt dar perszoko į kitas žemes, suspaustas po Kryziokų valdžia.

Ypatingai asztrų Ordeno su žemaicziais pasielgimą, pagimdžiusį abiem pusėm kuonoblegiiausius vaisius, sukėlė ta aplinkybė, jog dviem metam ne suvykus po Mindaugo apsvainikavimui, doras ir įlaidus Andrius von Stirland iszsziadėjo mistro valdžios, kuri potam perėjo per rankas szeszčių, greitu upu persikeitusių, valdonų, nesigailejusių smarkybės ir jieszkojusių vis naujų pergalių. Eberhard von Seyne pastatė, kur Nemunas susivienija su jurėms, stiprią drutvietę Klaipėdą (Memel) — kuri visai užkirto Žemaitijai kelią į Baltiasias mares: jau ne jurių oru žemaitis negalėjo atsikvėpti. Nuo to laiko ir bė to menka tos szalies vaisba (prekystė) patyrė daug painių ir apsunkinimų. Kursze, ką tik dar pavergtam, dygo kaskart naujos Kardiuinkų drutvietės, kurios gresė gyvu pavojum ir pamusztajai ir liuosajai Žemaitijai. Ties tais murais, o lygia dalia ir plynam lauke, labai tankiai susiremdavo žemaiczų pulkai su kryziokų gaujoms. Teip slinko iki 1257 m., kada Žemaicziai, nukankinti tolydinėse kovose ir iszszigandę rengiamo ant jų visuoitino užplaukimo, pareikalavo nuo naujo mistro Burhardo von Hornhausen paliaubos ant dviejų metų. Ordenas, tikėdamasis apimti Žemaitiją geruoju ir ją apkriksztyti, tiko ant Žemaiczų praszyimo. Per tuos dvejus metus žemaicziai su ramybe klausė dvasiszskijos pamokslų, vienok buvo lyg už-

kurtę priesz jos įkalbinėjimus, jie; tvirtai laikydami duotą žodį, nekuszino nė vieno knechto (prastas samdytas kareivis), nė ricieriaus, už ką juos net iszgyrė vokiecių chronikos (Reimchronik, 1—601), bet pasibaigus paliaubų laikui, Žemaitija vėl su ta paczia atkaklybe griebėsi už ginklo.

Dabar vis aiskiaus buvo matyt, jog abu Ordenu yra atsidėję suvienyti Vydžemę su Prusija, keliu apvaldymo visos Žemaitijos.

Tuomet Žemaitija nebuvo vienu nepadalytu kunu. Pietvakarių kampas skaitėsi po Mindaugo valdžia, bet karaliui leidžiant, pilnais to kraszto ponais buvo kryziokai.

Rytuos ir sziaurėje, ne kiek pripažindami Mindaugą, taupė valdžią senos giminės žemaitiszki kunigaikszcziai su nežinomais vardais; szitie smarčiausiai grumėsi priesz svetimą antpuolį. 1259 m., mistras Burhardas pastatė ant Nemuno kranto drutą tvirtumą, isz kur tikejosi pavergti žemaiczų szalį. Buvo tai ženklų kovą ant paskutinosios. Žemaicziai teipgi pastatė nemenkesnę drutavietę ant prieszinio kranto ir abiejų jų igulos, iszsziverždamos laikas nuo laiko viena ant kitos, su didžiausiu įdukimu stengėsi priesz kita kita. Dalykai artinosi prie galutinio ir kruvino iszszizimo.

Kaip spaudė Mindaugui szirdį, žiurint ant suskylimo szalies ir tautos į dvi dalis, — nepasakoja mums nėjoks metraszis, bet isz karaliaus apsiėjimo iszsvysim aiskčiai, kaip sunku jam buvo atkelti tą auką. Jis nedraskė sandaros su Vokiecziais, bet visi žmonės kilo prieszai juos, per tai ir paczių tautoj prasidėjo nesutikimai; Mindaugas vis laikėsi krikszczionystės, ypacz per įtekme savo žmonos Martos, aistros ir nolios katalikės, bet tarp žmonių naujas tikėjimas nesiplatino ir prieszingai,

skaitlius jo pasekėjų apsirubeziavo vienais karaliaus rumaais.

Žemaicziuose kova turėjo susilaukti galutinio iszsziziuo. Nuo valandos, kada vokiszkoji tvirtuma iszskelė savo ziaurią kaktą viduryje Žemaitijos, žemaitis negalėjo nurimti. Neįstengdami tą drutvietę igriebti ir nusgandaudami, idant netaptų apgulti savo paczių pillyje, žemaicziai drąsiau ir staugiu pasukimu įsbriovė į nevydonų szalį. Kursze, ties Durbės ežeru, 15 Liepos 1260 m., isztiko generaliszka kova ant paskutinosios.

Neiszgelbėjo Kryziokų ne suburimas ricierijos isz trijų szalių: Prusų, Vydžemės ir Igaunių, neiszėjo ant gero nė susvarymas paszelpo skaitlingų pavergtos liaudies minių. Žemaiczų užsidegimas ėjo lenktyn su kursziniukų kersztu; pacziam muszio karsztyj szie pastariejie pametė Kryziokus, o kaip nekurie metrasziazai paduoda, patys užpuolė ant vokiecių isz užpakalio. Mistras Burhard ir marszelka Teutonų Ordeno Botel krito, kryziokai ir svetimi talkininkai — iszka poti iszskero. Kas nepražuvo kovoje, tas neteko gyvasties, muktams nuo karvietės; visi vokiecziai, aitrai persekioti per isztisą krasztą, atsidurė už Žemaitijos ir Kurszo rytų.

Po to muszio Lietuvos karalius negalėjo toliaus sandarauti su nevydonu, be haimės pražudyti sostą; todėl Mindaugas priėmė Žemaiczų pasiuntiniu, atvykusius po vadovyste kunigaikszczio Trainaiczio kviestu karalių eit isz vieno, ir pats įsiveržęs į Igaunius, pamynė kryziokų sandarą. Ordenas taikėsi apimti Žemaitiją, o potam butų griebėsis ir už Lietuvos. Isz ezia aiskzus reikalas isz naujo stoti priesz kryziokus. Vienok, savo duszioje Mindaugas niatsimetė nuo krikszczionystės; atbulai, po deszimties su viuszum metų

iszpažinimo Kristaus mokslo, jam nesmagu buvo jausti arti savęs stambeldystę, — apie tai liudyja veikiai isztikę persiskyrimas su Tranaicziu ir noras atnaujinti susineszimus su Rymu, apie ką raszė popiežiaus bullos.

Reikia manyti, jog Mindaugas krito 1263 m. isz rankų Tranaiczio ir Daumanto ne tiek kaipo auka asabiszko sziaudviejų kerszto, kiek isz priezasties atnaujinto glaudimosi prie krikszcionijos. Drauge su karalium žuvo ir du jo sunu — viltis Mindaugo giminės, — kuriuos iszauginta katalikiskam tikėjime.

II.

Uzsileidus skaidrioms, ramioms Mindaugo dienoms, Lietuvą apnyko gadynė sumiszimų ir naminių karių. Krikszcionystė pralaimėjo. Tik suvienijimas valdzios Didžiojo kunigaikszcio rankoje, — tas vaisius Mindaugo energijos ir ilgų metų jo vieszpatavimo, — pergalejo pavojų ir suliejo tautą į vieną politiszką kuną. Palemono giminė, stipri tokia vienybe, drutai atsirėmė ant placzių Rusijos arba Gudijos žemių, politiszškai sujungtų su ja, o tuomet, su ypatinga stiprybe ir tamprumu, prażydo Gedimino dvasėj trokszkimas krikszcionystės ir susiartinimo su Vakaraais, tautoje-gi apsirėiskzė prigimtas jai jieszkojimas szviesos.

Pakyla tas garsingas vyras isz savo tautos prieglobszcio, idant tai tautai įkvėpti naują gyvastį, suvesti ją su Europa. Kaipo valdimieras jis geidžia suteikti jai ramybę ir suzadinti darbą; kaipo karzygys, jis pergalingai atremia prieszų kirzczius; kaipo uktvėrys, jis guodoja tiesas paveiktosios Rusijos, moka pripazinti virszų jos civilizatoriszko įrėdinių; isz galingo stambeldiszko monarko virsta į nuolankų mokintinį tikėjimo (katechumeną), savo diplomatiszkuose

rasztuose vadina savę visų jauniausiu, akivaizdoje Europos, karalium.

Žinome tą istoriszką faktą, jog Gedimino linkimas krikszcionystėn tęsėsi tik per dvejus metus (1322—1324). Tų pastangų akstinu buvo visai kas kita, negu prie Gedimino pirmtakuno. Mindaugą priverztė pamesti stambeldystę karių ir prapulties baisuly, apsiautęs anuosmet Lietuvos krasztą. Dabar kas kita. Pergalėtojas kryziokų didelėj kovoj ties Žeimiais, iszaugsztintas valdimieras placzių Rusijos žemių, įkurtojas Vilniaus ir Trakų — Gediminas yra pilnas valdzios ir galybės, kada maloningai iszklauso iszganingus patarimus nuo Franciszkonų ir Dominykonų, vieszinczių jo rumuose Vilniuje, ir kada isz liuosos valės paveda savę Rygos arkivyskupo Pridrikio įtekmei.

(Bus dar.)

Naujos knygos.

— *Kova*. Drama isz trijų veikmių. Paraszė B. 1900 m. Tilžėje pas O. v. Mauderode. Puslapių 40. Szitoje dramoje daug ko yra, tik nėra to, ko jai labiausiai reikia — dramatiszmo; negali sakyti, kad jo nebutų pacziam užmanyta, bet mes czia kalbame apie sceniszką dramatiszmo. Isztisas veikalas — dramatiszki (vietoms melodramatiszki) monoliogai; autorius nevienur užmirszta, kad dramatiszkas elementas slepiasi ir iszprogsta isz paczios veikmės ir kad žodžiais jo nesutversi. Veltu autorius mėgina iszszaukti dramatiszko efektą — jo nėra ir nebus, iki idealas, dėl kurio kenczia Budrikis su Marija, neužsižymės aiskiaus (ir darbuose, ne žodžiuose), tai viena; o kita, iki dramos ypatas vienybės ir skirstys toki tolymi ryšziai. Abelnai, nė giliai užmanyti, nė tobulai atliktu

mums tas veikalas neiszrodo. Tacziaus savo vertėje jis stovi ant tiek augsztai, idant velyti kiekvienam lietuviui jį perskaityti. Bet scenai toji drama vargu tiks. Kalba graži ir spauda gera.

— *Tėvas ir Sunus*. Paraszė B. 1900. Tilžėje pas Szonenkę. Puslapių 23. Tai apysaka isz paczių gilumų musų draugijos gyvenimo; jos didziaivyriai — sodiecziai ir vieta jų negarsių veikalų — surukusi grinczia lietuviszkom kaimė. Liudnos tos vietos ir nuvargę žmonės. Bet nenusiminkit! Vyresnysis Vileika, atlikęs savo darbą, žengs į kapus, bet jo vietoje pasilikis druta atžala, kuri atgavivs tėvynę. Vileika — tėvas atgavo nuo bajoro tėvų ukę, Vileika — sunus atgaus nuo prispaudejėjų tėvynę. Tik daugiau Vileikų ir daugiau tokių knygelė!

— *Kalendoris ant 1901 m.* Paraszė D. T. Boczkauskas. Iszleidimas „Saulės“. Puslapių 80. Kalendorius kaip priguli pritaikintas prie skaitytojų reikalavimų ir, mums rodos, isz jo bus skaitantieji užganėdinti, ypacz kad tai yra vienatinis Amerikoje lietuviszkas kalendorius (atmetame tuos, kurie iszleisti ne dėl skaitytojų naudos, bet dėl vienos reklamos). Reikia tik gailėtis, kad p. Boczkauskas nepripazįsta reikalo naudotis visų priimta rasybos kalba. Dvigubai gaila dėlto, kad p. Boczkausko rasztai, atrasdami skaitlingą skaitytojų burį, daug galėtų prisidėti prie įpratinimo skaitancziųjų vartoti „raszomąją“ tarmę. Jug anksziaus ar vėliaus vis pareis ant to, kad reiks tikti visiems ant vienos literatiszkos kalbos.

— *Severos kalendorius lietuviams metų 1901*. Cedar Rapids, Jowa. Tas kalendorius iszleistas dėl iszgyrimo aptiekoriaus Severos gyduolių. Atliekamose vietose patalpin-

ta szis-tas pasiskaitymui dėjuokų.

— *Volungė. Juozas Margalis*. Eilės — pirmieji bandymai. Tilžėje 1900. Kasztu „Tėvynės Sargo“. Ant 107 spaudintų puslapių asztuonlinko lakszto autorius yvairiais budais lavinasi raszyme eilių, kurių užgalviai turi priminti poeziją; teisybė, tarp eilių ne vienur iszriverzia lyg per miglas poetiszki szeszėliai, bet... muzos, kad ir dievaitės, mėgta visada ir smagų iszveisdį. Iszleistojas teisingai eilių menkumą tverėjo vaisingumu, bet prie tokių aplinkybių, mums rodosi, pats vaisingumas virsta į ydą. Nežinom, ar p. Margalis senas, ar jaunas; jei jaunas (o jis tikrai jaunas — žiurėk: „slėpkit tėvynės per jauną dar tarną!“), tai mes partartumėme jam giliai apsvaryti, ar savo keliu jis atsidedo žengti. *Utinam sim falsus vates* (kad tai bucziau neteisingu pranaszu!), bet mes isz tolo tėmyjome plasnojimus poetos sparnų ir su gailieszciu turėjom pripazinti, jog nuo Paleistsparnio iki Margalio per menkas tarpas... Skaitytojams, o ypacz meilioms skaitytojoms, jei teks vartyti „Volungę“, nevelijame bradzioti po „rasotas rutas“, nes tarp jų apstu dilgelėjų; ypacz nemiela įspudį daro tokios neva dainos, kaip: „Eikim, sesės, į darželį“ („neklausykime apuoko... dainą kurs pabliaun nezystą“), „Mano moczia vis kalbėjo („atiduoti vyrui savo kailį į apieką“, „kailedirbis — kietszirdis“) ir tt. Jug tai „baidus“, ne poezija! Ne, nėra kibirksztes...

— *Raszta „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcijos*. Tilžėje, 1900. Yra tai suraszas knyguocių, iszleistų „Varpo“ rupescziais nuo 1892 iki pabalgai 1900 m. Pagal turinį, visos iszleistosios knygutės dalinasi sziteip: I isz ukininkytės — 8; II isz gamtos — 4

(berots, ne įsitaę eilę tinka „Medėjo papasakojimas“ ir „Bitės“ Pisarev'o); III apysakos ir apysakėlės — 16; IV politiškas lietuvių padėjimas — 5; V. draugijos surėdymas — 4; VI istorija — 3; VII eilės — 1; VIII drama, komedija — 4; IX yvairus rasztai — 8. Taigi isz viso „Varpas“ iszleido per devynerius metus 53 kny-gutes, skaitliuę kurių, teisybė, nėra nė vieno kapitališko isz-leidimo. „Varpas“, vienok, didzius nuopelnus padėjo da-lyke apszvītimo lietuvių, pri-taikindamas savo rasztus prie szio-laikio padėjimo ir dabarti-nių reikalų.

Isz visur.

Zemstvos (žemionių repre-zentacija) Czernygavo, Polta-vos ir Charkovo gubernijų pa-reikalavo nuo Rusų val-dzios daleidimo spaudinti ukrainiečių (mažrusų) kalboj knygas dėl žmonių, įsteigti ma-lorusiškas skaitinycias ir t.t. Ne vieni lietuviai blaszkosi su savo spaudos reikalais nelem-toje Rusijoje.

Rusijos caras iszmokėjo isz savo(?) izdo trims ministrams po 200,000 rubl. už gerą vėdi-mą reikalų, palytinczių erm-yderius Kinuose, o ypacz už pa-salingą apėmimą Mandziurijos. Taigi galės girtis, kad ne do-vanai gavo tą šalį. Vienok ant duonos badu mirszantiams sa-vo pavaldiniams caras paskiria tik kelis tukstanczius, o badau-janczių yra milijonai.

Sukaktuvių szventeje Kai-zeris Vilius duosnia ranka isz-barstė savo malonę aficierams ir valdininkams, o kelis savo pakalikus pagarbino net kuni-gaikszcio arba grovo titulais. Bet amnestijos (atleidimo bau-dos arba kaltės), kaip visada ir visur prie tokių atsitikimų priimta, nė politiškiems, nė kitiems prasikaltėliams neap-szaukė.

Vokieczių kaizeris Vilius neužligio pavirs į komedijantą; teatro režisierium (kurs sutai-kina aktorių žaidimą) jis jau pastojo. Mat, szventei sukak-tuvių 200 metų nuo įsikurimo Prusų karalystės rengė spek-taklius (žvalgones), tai kaize-ris prižiūrėdavo repeticijas (bandymus).

Rusų valdzia suėmė Kijeve 150 studentų už politišką agi-taciją; daugybę studentų su-aresztavota ir Petropylėj. Ca-ruui liepiant, visus suimtuosius studentus gabena į Kinų žemę į Port Arthurą, idant įstatyt juos į pulkus, kaipo prastus kareivius ir dar be tiesos užsi-pelnyti sav nors menką unter-officiero rangą.

Alytųj, Suvalkų губ., 11 d. Gruodžio nesusektas piktadė-jas, įsigavęs į Roches Rolo-menskienės namus, nudurė ją ant smert, iszvogė visus daik-tus, o iszeidamas uždegė na-mus, idant isznaikinti piktadė-jystės pėdsakus.

Prusija szvenczia sukaktu-ves 200 metų nuo įsteigimo sa-vo karalystės. Per tą szventę, 18 Sausio, kaizeris iszsitarė, jok Prusija pakilo teip augsz-tai per tai, kad turedavo gerus kareivius, aficierus ir valdinin-kus: jie ir garbę ir laimę pru-sams suteikė, kaip sako Vilius. O ar kaizeris užmirso apie tuos, ką maitino tautą — vieni dvasiszka, kiti kuniszka?

Pereituose metuos, visam sviete iszeidavo 51,942 laik-raszcziiai; daugiausiai sziauri-nėj Amerikoje — 26,620, po-tam Vokietijoje — 7769, Pran-cuzijoje — 7151, Anglijoje — 4400, Rusijoje — 450; mažiau-siai Turkijoje — 45. Lietuviai turėjo isz viso laikraszczių: 10 Prusų Lietuvoj ir 7 Suv, Vals-tijose.

Miegas

Rasztas Dr. Gaston'o Poix.

Mokslas jau nuo seniai ka-mantinėdavo sapno esybę ir jo ypatybes, bet ik pastaramjam laikui menka kas iszsisaiszkino. Svarbi vieta, kurią užima žmo-gaus gyvavime miego funkci-jos, kaip isz fyziszkos, teip ir psichiszkos pusės, skatino tamtikrus tyrinėtojus paszvesti didesnes pastangas, idant jeigu nevisai iszluksztenti, tai nors kiek apszviesti szitą pil-ną akyvumo dvigubą užda-vimą. Apie miegą galima pa-sakyti teip, kaip Claude Bern-hard yra iszsitaręs apie gyve-nimą abelnai: „jis regimas, bet nepasiduoda iszsiszkiniui“.

Geriausias pragumas isztirti sapną isz fiziologiszkos pusės yra sulyginti jį su budejimu ir yvairias fiziszkas funkcijas, kaip tai kvėpavimą, gromulia-vimą, kraujo tekejimą, dirks-nių veiklumą, tėmyti ir mie-gant žmogui ir budint. Mie-gant žmogus kvėpuoja lė-cziaus, kraujas plaukia gyslo-se pamaži ir szirdies takšėji-mas retesnis ir silpnesnis, per-ką nupuola kuno temperatura, žmogui pasidaro szata ir dėlto jis reikalauja užsiklojimo. Su-gromuliavimas valgio, žmogui miegant, kaip davedė physiolo-gas Busch, eina sunkiaus ir tė-siasi ilgiaus; tai-gi negerai tuo pavalgius migelti. Ypacz gi nesveika užmigtį czia pat, at-siloszus kresėje; tai yra zen-ku pagėdimo skilvio: gromu-liavimo funkcija reikalauja daugiaus kraujo žemyn, į per-dirbanczius valgi įtaisus ir to-kiu budu perdaug jo nuteka nuo galvos, per ką apnyksta mieguostumas, ypacz po kietų valgių. Ir tarp kitų gyvunų regime tokį pat apszreiszkimą, pėinantį nuo tų pat priezas-czių: gyvatės (storosios), za-bangsztyš ir tol, socziai prisiryjusios, tuo užsnusta. Nervų dirksniavimas ir jautrumas, miegant, nenyksta; davadų tam randame daugybę; pami-nėsim keletą. Berner'is darė vieną bandymą, kurį lengva

pacziam iszmėginti. Isz leng-vo apsiaubk mieganczio žmo-gaus galvą užklode, idant ji jam sunkintų kvėpavimą; žmo-gus, nepabudamas numes už-klodę, po kuria jam nesmagu; tai, mat, rankos raumens (mus-kulai) tada, teip sakant, „bu-di“, gyvuoja. Daugelis pauks-czių, kaip sztai gervės, garniai ir t.t. miega ant vienos kojos; isz to aiszku, jog tos kojos muskulai ir sapno laike nesil-liauja dirbė. Yra dar ir kitų paveisdų. Gadynėse teip va-dinamų „lakstanczių pasiunti-nių“ arba kurjerių, buvo nek-artą užtėmyta, kad jie savo skubinose ir ilgose kelionėse miegodavo balne. Beje, ir ka-reiviai — pėstininkai miega bemarszieriuojant. Kaip ju-dėjimo raumens, teip ir jaut-rumo nervai, žmogui miegant, nenustoja veiklumo. Isz leng-vo įdurk adata miegancziam į ranką arba pridėk kokį sziltą daigtą prie nuogos vietos, jis kilstels ranką tartum gindama-sis. Kad dirksnių jautrumas, kaip iszsitarėm, „budi“, regi-me teip-gi isz to, jog kiekvie-nas bildesis arba jo apszostji-mas, szviesos spindulys ir t.t. tankiai pabudina miegantį. Maluninkas pabunda, kada pa-siliauja maluno užimas.

Isz virszuj patiekto turime iszvesti tą persitikrinimą, jog organiszkos mieganczio žmo-gaus funkcijos sapno laike ne-szabdo savo normaliszko dar-bo.

Neapsiimame tvėrti savo te-oriją apie miego ypatybes, tik norim iszguldyti tuos naujau-sius pažvilgius, kurie pasidėjo sav už pamatą paskucziausius tyrinėjimus dalyke strukturos nervinių kamaraiczių ir budo jų veiklumo. Szitie nauji pri-tyrimai atvedė ik tokių svar-bių ir keistų iszvedimų, jog Dejerine savo prakalboje prie knygos „Anatomija nervinių centrų“ teisingai žada pilną perversmą nervų anatomijoje. Susekus szalutines atsprogas

cilindrinų azelių ir sužiedžius naują neuronų teoriją, iš dugno persikeitė mūsų supratimas apie struktūrą nervinių centrų. Sapno esybės teorija, kurią perstatė prof. M. Duval Paryžiaus biologų draugystėje, ryso ant ištyrimo permainų išveidžoj ir apsišveikimuose nervinių kamaracijų žmogui miegant žmogui budint. Kiekviena tokia kamaraitė, kaip žinoma, susideda iš pacijos kamaracijų medegos ir nusitęsusių plaukucijų, kurie virpėdami susisiečia su tokiais pat plaukuciais artimiausios kamaraitės; iš abiejų kamaracijų pasidaro teip vadinamas neuronas, o iš atsakancio skaitliaus tokių neuronų susižiedžia visa nervinė sistema; iš tų neuronų — vieni judėjimo neuronai, o kiti jautrumo. Budint, neuronai virba ir tarpu savęs susisiečia, tokiu būdu nervinė sistema pilna veiklumo. Kaip veik žmogus užsnusta, plaukuciai susiriečia, per ką jau negali susisiekti ir tokiu būdu, abelnas nervų liavimas pasiliauja. Tokia tai prasta miego teorija, kuri vienog aiškiai išguldo visus jo apsišveikimus. Sapno laike tula neuronų dalis dar vis susisiečia, vienog be davado, ko kiomis atsitaiko grupomis: dėlto ir miegame ne visą per dem laiką, arba, kaip sako, giliai. Toji teorija išguldo ir pabudimo ypatybes. Kad žmogus staigu prikeltas, neuronai ima sparčiai virpėti; jeigu-gi iš lengvo pabunda, jie įsijudina pamaži: plaukuciai tulo skaitliaus neuronų pratysta povalei, o kaip stiga-voja Pupin, nekurie pavieniai neuronai, jau ir atsikėlus žmogui, neįgyja veiklumo. Ir tankiai, idant tuos atsilikusius tinginius-neuronus prisipirt atlikti savo funkcijas, reikia pasiraivyti, pažiovant ir kitokiais būdais prikelti jų veiklumą.

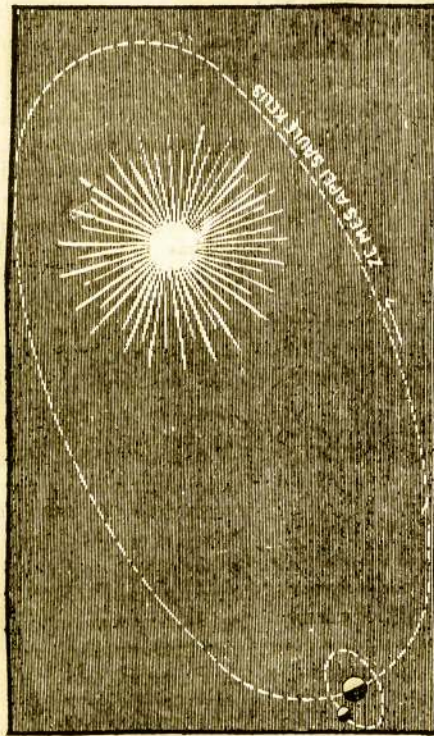
(Bus dar.)

Pasikalbejimai apie dangų ir žemę.

verte iš svetimu kalbu P. A.

(Tąsa.)

kambarį, nelyginant, kaip valcą šokdamas — tai ir turėsi žemę su saule. Žvakė, kaip saulė, bestovės ant vietos, o tu busi žemė ir suksiesi aplink saulę, sukdamasis kartu ir aplink savę. Sukdamasis aplink savę, vis kita puse atsikreipi į žvakę: katras šonas apšviestas — tenai diena, katras neapšviestas — tenai naktis.

Zemė ritasi aplink saulę tuo keliu, kur rodo plunksna; iki ji vieną kartą apsuka saulę — išėina vieni metai: žemė prietam ir pati apsisuka lyg, sakytumėme, kaipi aplink savo ašį; vienas apsisukimas pareina į 24 valandas. Ant to žemės šond, kurs po saulės pusei, yra diena, o ant kito — naktis. Arti žemės čia parodytas mėnulis

— Suprantu, suprantu. Ir vaikas su mergina, kad šoktų aplink žvakę, tai kartą vaikas atsisuktų į žvakę, kartą mergina, paskui vėl jis, paskui ji. O kaip dvidešimts kartų apsisuktų, tai lyg dvidešimts dienų ir dvidešimts naktų sukaktų.

— Teip, teip! O žemė iki aplinkui saulę apeina, apsisuka ne dvidešimts, bet tris šimtus šešiasdešimts penkis kartus; dėlto į metus pareina trys šimtai šešiasdešimts penkios die-

nos ir trys šimtai šešiasdešimts penkios naktys, ar kiteip sakant, trys šimtai šešiasdešimts penkios paros. Dar nežinojai, kad žemė sukasi ne teip greitai, kaip kaukutis: iki ji kartą apsisuka, pereina dvidešimts keturios valandos. Dėlto tai per dvidešimts keturias valandas pas mus sukanka viena diena ir viena naktis.

— Suprantu, suprantu! dabar jau tai gerai permaniau. Aš žinau, kas dar teip sukasi, kaip žemė: ratas važiuojant.

— O kas dar?

— Daugiau nežinau.

— O pinigėlis, kaip pasuki jį ant tuščio stalo. Bet klausyk toliaus: kaip besisukdamas aplink savę, atsikreipi veidu į žvakę, tuomet žvakė lyg užteka ant tavo veido, o kaip krepiesi nuo jos, tai lyg nusileidžia. Tas pat esti ir saulei leidžiantės ir tekant. Kaip pas mus saulė teka, tai reikia žinoti, kad mūsų krasztas nusikreipia nuo saulės į kitą pusę. Tai-gi iztikrujų saulė nesileidžia ir neteka; ji stovi ant vietos, tik žemė sukasi nuo vakarų į rytus ir pilnai apsisuka aplink savę per parą. Tokiu budu kas kartas kitos žemės dalys atsikreipia paeiliui prie saulės šviesos, pradėjus nuo tų, kur nuo mūsų labiaus į rytus guli. Pirmiausiai atsisuka į saulę, sakysim, Rusija, paskui Vokietija, o paskui Prancuzija ir kitos szalys, kurios yra labiaus į vakarus nuo mūsų. Kaip pas mus, sakysime Kaune rytmetryje šešta valanda ir saulė teka, tai Prancuzijoje, Paryžiuje dar vos ketvirta valanda ir žmonės dar miega. Kaip pas mus vidudienis, tai Maskvos mieste, kuris guli nuo mūsų į rytus, jau po vidudienio, Paryžiuje — labiaus į vakarus — dar tik dešimta valanda. Amerikoje, kuri ant priešingos žemės pusės, tuomet vidurnaktis ir amerikiečiai sapnuoja sau kuopnikiausiai.

— Tai-gi įsidėk į galvą, kad saulė neteka ir nesileidžia. kad ji nekopa augštyne ir nenugrimsta po tam kas-žin kur, — kaip tai mums rodosi, — bet priešingai: saulė stovi ant vietos, o žemė greitai sukasi aplink savę. Matai, kad nevisuomet gali savo akims tikėti: reikia ir proto pasiklausti. Plaukiant greitai laiveliu, ar geležinkeliu važiuojant, tai teip-gi nekartą rodosi, kad pats ant vietos stovi, o upės krantas, medžiai, namai bėga į priešingą pusę. Teip rodo tau akys, o protas sako, kad tai neteisybė.

— Pasakysiu tau dar vieną akyvą dalyką: nors saulė ir stovi ant vienos vietos padangėse, vienok teip-gi sukasi ir aplink savę. Mokinietieji žmonės, bežiurėdami į saulę per žiuronus, pastebejo ant saulės dėmes.

— Tos dėmės palengva slenka saulės ridiniu į rytų kraštą ir tenai dingsta, o paskui vėl pasirodo ant vakarų pakraščio. Iš to ir permanė, kad saulė teip-gi sukasi.

Ant tų žodžių išbėgau laukan, kaip padilgtas. Juozas šaukia: „palauk, papaikei, aš tau dar ką papasakosiu“. Bet aš nieko daugiau negirdėjau ir nemačiau, tik jieskojau, ar kur medžio galelio nerasiu.

Pasidarysiu kaukutį, paleisiu — tegul sukasi, kaip ta žemė, — tariau sau. Umai pasidirbau kaukutį, prilipinau prie vieno šono popieros sklypelį ir paleidau ant grindų. Pradėjo sukstis, tik teip greitai, kad popierelės matyti negalėjau. Kelis kartus vis bandžiau, iki pamatė manę šeimnininkę ir pradėjo tyčiotis.

— Žiūrėkit, kokį jis sau žaislelį rado, tas dykaduonis: ar neturi tu kitokio darbo, ką?

— Poniute, tai nepaprastas kaukutis.

— Kas gi?

— Tai gi ponija nežina. Tai toks keistas kaukutis, kurs sukasi, kaip mūsų žemė — turi savo dienas ir naktis.

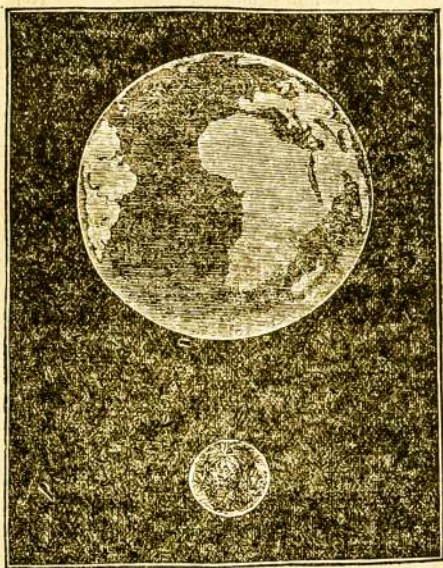
— Dykaduoni tu! Tavo galvoje turbūt viskas apsivertė! Vėl atsiminė savo apvaliąją žemę!

— Atsiminiau ir jau nebeužmiršiu. Aš rasi su Juozuku į Maskvą važiuosiu.

— Kvaily, tu kvaily! Kur tu į Maskvą važiuosi? per tavę tenai tuojau ratas pervaziuos.

— O bene ratas teip jau ne dyvinas? — juokuoju sau — ir jis, kaip mūsų žemė, du darbu sykiu atlieka.

— Vėl pradeda niekus pliaukšti! Oi tau rykštės reikia! Visai vaikas per tą mokslą į niekus išvirto!

Kad didesnysis skritulėlis reikštų žemės didumą, tai mėnulis būtų tokio didumo, kaip mažasis skritulėlis apačioj.

Pasikalbėjimas penktas.

AR TEISYBĖ, KAD MĖNULIS ŠVIESUS.

Nėra ką ilgai pasakot, kad mėnulis, lyginai kaip žemė ir saulė, apvalus kaip dynas, o ne paplokščias, kaip blynas. Nėra teip gi ką kalbėt, kad mėnulis ne toks maziulėlis, kaip mums rodosi. Dėlto visai nesistebėjau, kaip Juozas man pasakė, kad norint apjuosti mėnulį, reikėtų turėti diržas pusantro tukstančio mylių ilgio, o ir tai jis būtų pusketvirto karto trumpesnis, nekaip toks, kuriuo galėtum apjuosti žemę.

Vienok didžiai nusistebėjau išgirdęs, kad mėnulis, tas pats mėnulis, kurs naktį mums teip gražiai šviečia — visai tamsi, o ne šviesi žvaigždė.

— Kaip jis gal but tamsus, kad aš savo akimis matau, kad jis šviesus?

— Bene mūsų akys nemato dažnai to, ko visai nėra? Jos ir žemės galą mato; jos mato kad dangus pridengia žemę kaip koks antvožas; rodosi joms, kad saulė mažytė kaip kepurės dugnas, kad varpinyčios kryžius vos mastą išneša, kad saulė slenka padangėmis, o žemė ant vietos stovi, kad laivas ant vietos stovi, o krantas tolyn slenka — o bet gi tai tiktai prigavimas. Matyt, kad mūsų akys dažnai klysta. Dėlto tur joms visame kame eiti į pagelbą protas, nes kitaip būtų bloga.

Tai gi ir čia akys klysta, kada joms rodosi, jog mėnulis pats iš savęs šviečia. Ištikrųjų jis toks jau tamsus, kaip ir mūsų žemė. Mėnulis šviečia ne savo šviesa, bet taja šviesa, kuri puola ant jo nuo saulės. Mėnulis šviečia teip pat, kaip pavyzdžiui imant, kambaryje siena, krintant ant jos šviesai nuo ugnies arba nuo saulės. Siena tiktai atmuša puolančią ant jos šviesą; kada nekokia šviesa ant jos nekrinta tada ji tamsi.

Tas pat su mėnuliu. Jis netur savo šviesos ir žiba tuomet tiktai, kaip saulė jį apšviečia, o šėip jis tamsus. Dėlto ir giedroj ne kas naktis matome ant dangaus mėnulį.

Tas pat ir su žeme. Nors ji tamsi, netur savo šviesos, bet išlabai toli, nuo kokios žvaigždės, tikrai išrodo šviesi; teip yra dėlto, kad ant žemės puola saulės šviesa ir atsimuša nuo jos, kaip nuo sienos. Kad galėtum pažiūrėti į žemę nuo mėnulio, užstojus tenai nakčiai, tai žemė be abejojimo išrodytų teip pat šviesi, kaip mums mėnulis, tiktai didesnė. Dieną žemė išrodytų balsganu ridinėliu, kaip dažnai mums dieną mėnulis išrodo.

Išiziurėjus gerai į mėnulį, matyti, kad jo šviesa ne tokia kaip saulės: saulė rodosi lyg auksinė, o mėnulis — lyg sidabrinis. Į saulę negali ilgai žiūrėt, nes jos šviesa labai skaisti;

(Toliaus bus.)

Garsinga lenkų rasztininkė, gimus lietuvė, Marija Radzevycziutė, kurios apysakos: „Dievaitis“, „Rusvos dulkės“, „Anima vilis“ ir kitos mažesnės pažystamos ir lietuviszkam vertime, turi Gardyno gub.dvarelį Hruszczow'ą. Tą dvarelį neseniai atlanė gaisras, kurs isznaikino klouonus su szymemecziais javais ir tvartus su 50 galvų galvijų. Blėdį apskaito ant 20,000 dol.

Tilžėje, didžiausiam mieste Prusų Lietuvos, pastarasis suskaitymas atrado isz viso 34,588 gyventojų; pagal lytį: vyriszkių 16,484 (tarp jų 1893 kareivių), moteriszkių 18,044. Per paskutinius penkis metus priaugo 6320 duszių. Tilžėje suskaitė 1458 apgyventų ir 52 neapgyventų triobų, 30 svetainių, 1673 arklų (su kareivių arkliais), 391 galviją, 20 avių, 1586 kiaulių, 117 ožkų, 12,449 plunksnoczių, 126 biczių avilių ir 1691 vaisiaus medžių.

Montrealo, Canadoj, 24 Sausio isztiko didelė ugnis, kuri nudegino daugelį triobų, tarp tų biržės namą, neseniai pastatytą už \$600,000. Visą blėdį mena ant 2½ iki 3 milijonų dolerių.

Kaizeris Vilius turi Prusų karalystėje, kaip ypatingą savastį, 83 dvarus su 98,740 hektarais žemės, kurie jam duoda pelno po 651,631 markių kasmet.

Caras paskyrė Lenkijai už general-gubernatorių grovą Voroncovą-Daszkovą, kurs seniaus buvo ilgą laiką ministru čiesoriaus dvaro ir turtų; jis paeina isz augsztos ir galingos giminės. Jo sunus tapo Lietuvos dvarponiu, apsivedęs su vienturte dukterim isz gamos grovo Chreptowicziaus, turinčio didelius dvarus Vilniaus ir Gardyno gubernijose; drauge su paczia jaunamjam Voroncovui-Daszkovui teko ir tie dvarai.

Vilniaus miesto biudžetas ant 1901 m. išsireiškia, pagal valdžių apskaitymą, sekancio- mis skaitlinėmis: įėjimo 600, 570 rubl., o išleidimų 593,561 rubl. Tokiam, kaip Vilnius, miestui toji suma toli per menka.

Didelis Balius!

Draugystės Szv. Juozapo, bus panedelyje 18 d. Vasario 1901 ant ARMORY HALL, Pitts- ton, Pa. Prasidės 7 val. vaka- re ir trauksis per nakt. Muzika bus kuopuikčiausia. Todėl gi užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaiteis pasilinksinti.

Įžanga tikrai 25 ct.
Komitetas.

Balius!

„Knygyno Dr. J. Basanavi- cziaus“ naudai užmanytas ba- lius ant 2 d. Vasario, svetainė je Ford Brods Oak str., Law- rence, Mass. Balius prasidės 6 valandą vakare ir tęsis iki 12 nakties. Įžanga: vyrams 20 ct., moteriskėms 10ct. Už- kviečiame svečius ir iš ap- linkinių vietų.

Komitetas.

Vyrai Balius!

Draugystė D. L. K. Vytauto iszkelia puikų balių utarnyke, 5 d. Vasario 1901 m. ant AR- MORY HALL, Plymouth, Pa.

Grajis cigonai išz New Yor- ko. Pradžia 7 val. vakare.

Kas tik gyvas ateikite, nes įžanga tikrai 25 ct.

Užpraszone visus lietuvius ir lietuvaiteis. Komitetas.

Puikiausias Balius!

Draugystė Szv. Mykolo pa- rengia puikų balių, Seredoje 13 Vasario (February) 1901 m. ant LANDMESSER'S HALL 180 South Main Str. Wilkes- Barre, Pa. Prasidės 7-tą val. vakare ir trauksis iki per nakt. Muzika bus puiki. Todėl gi szirdingai užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis pasi- linksinti. Įžanga tikrai 25ct.

Komitetas.

Susirinkimai.

Metinis susirinkimas T. M. D. kuopos bus nedėlioję 4 val. po pietų, 3 Vasario, po num. 517 Market str. Newark, N. J., svetainėje p. P. Kuprasevi- cziaus, ant kurio tai susirinki- mo užkviečiame visus sąnarius su užmokesčiu ir szejp tautie- czius dėl prisiraszymo. Ant szio susirinkimo bus svarbus nutarimai ir praneszimai, dėlto užkviečiame kuomi skaitlin- giausiai susirinkti ir sąnariams kuodaugiausiai atsivesti nesą- narių.

Vardan T. M. D. kuopos Sekret. V. Ambrazeviczia.

Del visu žin.os.

Lackawanos gelezinkelis po prie- žiura jo salioninių karų departamen- to atidarė ryte 12 d. Sausio restau- raciją ir skyriumi vietą užkandžiams ant greito ant stotės gelezinkelio Hoboken'e. Daugias kaip per 4 mėnesius stalioriai, pliumeriai, elek- triszku žiburijų svestojai, teploto- jai ir dabintojai dirbo prie szitų rui- mų, kuriuos dabar galima pastatyti greta su puikiausiomis restauracijo- mis New York'o mieste. Virtuvė įtaisyta kogeriausiais, su visokiomis naujagadyniszkomis prietaisomis ir yra parengta teip kad galėtu greitai ir užganėdinanziai dastatyti kojvai- riausias valgius, kurie yra mus surasze. Pati restauracija yra rui- minga, szviesi, oro pakaktinai, prie stalų parupinta kopuikčiausi sudynai išz purcelėno, krisztolo, sidabro ir tt. Valgių surasze yra didelis įvairu- mas tobulai parenptų valgių, kurie bėgyje metų pakelė vardą Lacka- wanna gelezinkelio auksztai sutei- kiant publikai viską, kas tik yra ge- riausio tarnystėje salioninių vagonų Suvienyrose Valstijose. Tas pats rupestingumas, kuris pakelė vardą salioninių karų, bus ir prižiūrėjime Hoboken'o restauracijos. Apart res- tauracijos, yra įtaisytas užkandžių baras toje pat stotėje kad patarnauti tiems, kurie reikalauja ant greito už- kasti ir nori ne teip puikiai paga- mintų valgių. Yra mieriu geležin- kelio prižiūrėtojų, kad suteikti kiek galint geriausius valgius už ką vie- nok gana prieinamos prekės yra pas- kirtos.

Geriausieji aprupina LackaWanna gelezinkelis.

Jeigu jus rengeties kur nors va- ziuoti ar su kokiu reikalu, ar pasiva- žinėti dėl prijemnumo, svarbiausiu dalyku yra apsvarstyti, kuris kelias jus nugabens į ten trumpiausiam laike, kuorecziausiais karus mainant, kuomaziausiais turint negerumų nuo dulkių ir dumų, o randant puikiai įtaisytas sėdynes, geriausieji aprupin- tus vagonus; buffetus, miegojimui vagonus ir Pulmano salioninius va- gonus, kurie yra kuopuikčiausiai išz- taisyti ir aprupinti visukuomi, ant ko Lackawanna gelezinkelis nieko nesigailėjo, kad tik pasażierius už- ganėdinti. Kasdiena galite nuva- žiuoti į Chicago ir St. Louis. 24 valandos į St. Louis, 21 valanda į Chicago visai vagonų nemainant; 87 valandas į Kaliforniją tikrai kar- tą persimainant, 26 valandas į Jack- sonville, Ela. Kuozemiaesios pre- kės važiuojant į visokias vietas. At- sizaukite pas artymiausių tikiętu pardavinėtoją asabiszkai, per tele- foną arba per laiszką ir jus veikiai gausite atsakymą ir bus maloniai patarnauta.

Juozas Czernikas,

duodu visiems žinot, jogei parduodu LAIVAKORTES (szif- kortes) ant visų linijų ir grei- cziausiu Lavių jurėmis ir už pigiausią prekę.

Teiposgi siuncziu piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kad piningai į tėvynę siuncziami nepražutų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: Juoza Czerniką,

13 S. Canal str.

Wilkes-Barre, Pa.

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip drasiszkas kaip ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczius; kaip tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszc- zcius ant paziuros pusiuncziu dova- nai. Užpraszan knygas arba lai- kraszczius, reikia sykiu ir piningus prisusti.

Jurgis Lapinas

Tilžėje — Tilsit

Ostpr. Germany.

Naujos knygos

gaunamos „Vienybės“ iszleistuvėje:
Kalendorius 1901 m. pusl. 78 15c
Kas prieszius? Paraszė Lazdynų Peleda, puslapių 32 10c
Valsecziaus su las. Komedijsa vie- noje veikmėje, paraszė Žemai- tės, pusl. 19 10c
Mindaugis Lietuvos karalius. Is- torijos paveikslas penkiuose aktuose, puslapių 86 25c
Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės, pusl. 33 10c
Juokų knygelė, surinkta L. J. K., pusl. 95. 25c
Kaip Maskolija persekioja Lietu- vą Supieszė kun. V. Dembskis, pusl. 15 10c
Kaip geriausieji laidoti numirė- lius? pusl. 29 15c
Grazi dainų knygelė. Iszleista per Giedrį. 30 puikių dainelių 47 pusl. 10c
„Apszvieta“ 1—13 \$3,00
„Galybė“ 1—12, puslapių 484 \$1,00
Vytoliorauda I ir II dalis \$1,25
Gudai tr Lietuvosiai 50c
Apie turtų iszdirbimą 35c
Tėvynainių giesmė 15c
Pasaka apie Adomą ir Jievą 10c
Margumynai, paraszė Bevardis 25c
„Auszra“ 1884 ir 1885 m. po \$2,00
Juozo Miglavaros rasztai 25c
Kalbamokslis lietuviszkos kalbos 50c
Lietuvisz.-angliszkas zodynėlis 70c
Už ką lenkams turime buti dė- kingi arba nedėkinhi 25c
Svioto pabaiga 10c
Girtybė 10c
Trumpi pamokslai ir rodos 10c
Antanukas — apysaka 15c
Katalikų bažnyczia ir mokslas 15c
Vadovas į dangų 40c
Gyvenimas Jezaus Kristaus 65c
Kova. Drama isz trijų veikmių, labai tinkanti dėl tea ū 10c
Tėvas ir Sunus. Tėvyniszka apysaka, labai grazi 10c
Volungė. Eilės — viso yra 93 skirsniai—labai uikies 25c
Apsakymas kelionės į Palestinos žemę apie Jeruzolimą ir kitas szv. vietas \$1,25
Szirdis žmogaus Bažn. Dievo 15
Zydo pakuta 10

Puikus Saloonas.

Parsiduoda labai pigiai Corner E. Willow & Cherry str. Plymouth, Pa.

BRAVOKAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALU ELIU ir PORTERI

Po No 600 iki 612 Pearl str.

**ELIZABETH N. J
PETER BREIDT**

Locninikas.

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausia Vyna, visokio skyriaus Arielkos ir kitu szyrdi pastipriancziu gerymu, teipgi skaniausiu Cigaru, tik nepamirszkite vietos

S J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.
SHENANDOAH, PA

Ar esi kurczias??

Koznas kuris yra kurczias yra iszgy as nauju musu iszradimu; kurie apsigema kurti yra neiszgydomi. Naujas ir lengvas budas. Apraszkyk savo negale. Agzaminavojimas ir roda dovanai. Kiekvienas gali gydytis namie be dideliu kasztu.

Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

Lietuviu uzeiga.

Geriause uzeiga del lietuviu isz viso miesto. Prilaikau visokius gerymus, kaip tai: Alu, Arielka, Likiera, Vyna ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardudu laivakortes ant visu liniju. Apart to dudu kiekvienam prieteliszka roda.

Todel nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

Medega laikraszcziams, per guldymai isz angliszkos, prancuziszkos ir vokiszkos kalbu. Dainos del notu. Illustracijos. Raszykit:

S. Malevsky

Care of L. M.

11 St. Marks Place.

New York City.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR PARDUODAME LOTUS.

Ant uzstatymo (morgage) ir statymo namu skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pinigų statyti namus, jeigu jus apsugosite (insuriance) savo gyvastij. Tai yra geras plianas, kuomet jus mokate randas. Pamislykite apie tai: jus pasiskolinate 500-2500 ar daugiau. apsaugojant savo gyvastij, jus galite atmoketi paskole, mokant kaip jums iszpucla ir jeigu jus numirtumet kokiam nors laike, jusu savastis (property) bus be skolos ir jus szejmyna turēs namą. Apsaugojimas gyvasties atmoka skola. Pamislykite apie padėjimą, kokiam jus paliktumet savo szejmyną, jeigu pasiliktumet užmusztais prie darbo anglekasyklose. Sziteip apsisaugojant jus szejmyna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant, jusu turto (property), jeigu mums iszduosite pirmą uzstatymą (morgage).

Parduodame lotus ant S. Wilkes Barre, Pa., palei strytkariu kelej Plymouthą vaziuojant, uz labai pigę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5.00 ant mēnesio mokant. Jeigu jus norite skolyti pinigų ar pirkti lotų kreipkitēs prie musų:

J. J. Pauksztis & Co.

224 E. Main st.
PLYMOUTH, PA.

Temykit, Lietviai!!!

Nuo szio laiko paleidziam zodynelius kuo pigiausiai, idant kiekvienas Tautietis galētų nusipirkti, ir daves apsidaryti kieszenuje nesziodamas pasiziurēti kada jam prireikia kokio zodzio, vigadą turēti.

Lietuviszcai — Angliszkajį gaus uz 70 centų; Angliszkai—Lietuviszka uz 30 ct., abudu uz dolerj. Kas norētų pirkti nesusiutus abu gaus uz 80 centų.

Kun. P. SAURUSAITIS,
34 John st. Waterbury, Conn.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Del vyru tiktai.

Asz kenziau daugelj mētų, kalpo pasekmę jaunystēs iszdykumo ir perzengimā įstatymų prigimties. Asz izleidau zimtus dolerj ant daktaru, nerandant pagalbos. Galians, lankantēs savo szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davē man gyduoti, kurios manę vis szkai iszgydē. Asz apie tai paparsinau savo draugams ir tie, kurie kentē phiziszka, bandē ir iszgydytais tapo. Tada asz visiszka persiliudijau, kad kiekvienas kenziantis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davē man receptą ir gerai zinant, kad daugelis galētų pasinaudoti isz jo, asz pastryzau suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu kę parduoti ir pinigų visai noriu. Asz garsinu vien dēlo, kad ezi žinia ne vienam gali buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite idėdami męrkę ant atsakymo ir asz atsiūsiu jums tą receptą lietuviszkoj kalboi. **KAREL JOHNSON,** 32 Hohmau st., Hammond, Ind.

NOTSKALTYKAI
Kapitalistai sako: kad darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai.
Mes kuopelē darbininkų matydami jog musų sunkiai uždirbti pinigai tenka pteniamams karcziamninkams. Taigi, uždėjome darbininkiszka karcziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galēs susiprinti savo spekas.
Keliviai pribuvę isz kitų vietų gaus pas mus melingą priemimą ir prieteliszka rodą.
Lietuviu Prekystes SALONAS.
785 Bank str. WATERBURY, CONN.

**Dr. Kallmerten
GARSINGAS SPECIALISTAS**

Chroniszku, nerviszku ir privatiszku ligu vyru, moteriu ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1.000

nagrades duos del to gydintojo kuris iszgydē tiek ligu ligu į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolēs yra dirbamos isz žolių ir szaknų del kozno ligonio atskyrimu. **DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANCZIUS.** Daugelis likos gydintojų apieleti kaip neiszgydomi. Jeigu kenti ant kokios norints ligos, raszykite pas Dr. K idant prisistutu **RODA (DYKAI).** Apraszkyt gerai savo ligą, lytį, (vyras ar moteriszke) amžj, kiek sveri, truputj plaukų ligonio ir uz 2 centus pacztinę marķę o apturēsi teisingā apraszymą ar galima bus iszgydint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.

TOLEDO, OHIO.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through vs advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy **FREE.** Address,

VICTOR J. EVANS & CO.,
(Patent Attorneys),
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

**TRAJANKA
(APSERGETA)**

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių žolių, szaknų, zievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1 00 už svarą.

Perkucpziams 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius

103 Grand str.

BROOKLYN, N. Y.

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry str.

BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyscziu susirinkimams. Svetainē parsamdoma del veseliju, baliu ir tt. Gerymai pirmos klamos; vynu visokio skyriaus, likieriu ir Lager Bier..

Draugystēs szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystēs szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyczia.

D. L. & W. B. B.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00: 8:47: 10:13: 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpiniu stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38: 9:02: ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpiniu stacijų ir susivienyjant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.

Ant 2:25: 3:47: 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buff. Jo, ir visų tarpiniu stacijų.

Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 12:30 pietų į Northumberland ir visų tarpiniu stacijų susivienyjant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tikletai uz pigiausę prekę į visas szalis, Sziaurę — Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztuju angliu apielinke. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta netu atgal tepo žastast Anstrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai Kryzius tas etik prasipatino Vokietijoj, Francuzijoj, Skandinavijoj ir kitose Europos szalose, ir szilindien yra labiausiai puge danjamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir dangelio kitų kuno tegaliu.

Elektros Deimanto Kryzius gydo Reumatizma, telp mnekulu taip ir sanariu. Neuralgija ir kitne suno skaudėlimas, Nervizkuma, Nervu nusilpnėjima, Stipnuma, Prastota Nervu Gyvuma, Nervu Nupulima, Nemiga, Abojotinguma, Dvasios Nupulima, Hysterija, Paralyziu, Sustingima, Drebėly, Neuralgija, Apop eksija, Nnomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Valvos skaudė ima ir visus Nervizsko sistemo sugedimus.

Veikmė jo apstieškia pati per save begyje keletos dienu, bet kartais už ranka keles dienas.

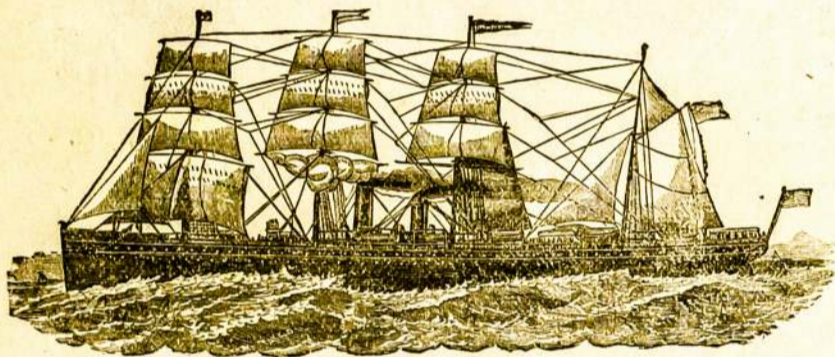
Kryzių reikia nesint diena ir nakti, pakabinta ant szilkinio szturuko ant kasko, augszcziant szirdines indonbos. Meisno i pusė tar: but in «paczta» sviersta. Tri sz naudojima ir viena syki ant dienos po to tude Kryziu in truputi drongna geriausio ukuso skystima ir laikyk per keleta minucziu. Veikamsziurint pag-i amziu, ukusa reik su vandenu atskiesti. Treto Kryzius yra v. enas dodelis ir gvarantuojame, kad jis suteiktikia at naudą kaip kad geriausiai elektrizski dirzi. Kesz tuojanti penkiolika del dvidezsimte sykii daugian. Kezta szeimynos sanarys, sveikas ar ligotas, niek zodis neturi but b to Elektrizsko Kryzius, kars yra geriausi ir seibėto; um pries visokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk viena doleri pe

expresu, ar money orderj arba registruotoj gramatoj, o mes tamstai savais kasztais pasiusme viena Elektrizską Deimanto Kryziu, arba 6 už \$1.00. Gennamos tuketancziulis rek mendscijos nuo ypstin, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryzius iszsigydė. Yra užtektina del parodymo jo magizskos galybės. Sztai pora tekiiu rekomendaciju:

Asz naudojansi jusų Deimanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrai telp pagelbingas, kaip sakėte. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begyj dviejų sanvalczių jusų Deimanto Elektros Kryzius galėjau apsieiti jau te pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nezinan kaip atidėkavoti jums už telp didele suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 1655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892
The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant laibaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsauguju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insurance). Toriu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szeimyniszkoje stuboje, nes yra svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per paczta.
GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Seni laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėji mo po krutine ir tam panaszių ligų. Gumbo-kura ne tik ap malszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už praparetą su prisiuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulj, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plaucziu

Geriausią gyduolė nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praėina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gotardo

Linimentas szeimyniszkas Prekė 50 ct. Lietuvizskų agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA. Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevskij, 111 Main str Plymouth, Pa.

LIETUVI-ZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujasią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipozgi senus ant naujį perdirba. Visi pas savo Tautietj.

Dr. Leonard Landes,

Lietuvizskas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyrizskų ir moterizskų ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vielniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma visu slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietj, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moterizskas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nervizskų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku dalii iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziumimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gytau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po piet, nu 5 po piet iki 8 vakaro. Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gramatas dykai. Užpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisią ir artistizską iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDUJ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įrijau geriause praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

